

HET HEILIG EVANGELIE

NAAR *de beschrijving van*

MATTHEÛS.

1

Geslachtsregister van Jezus Christus:

- 1 Het boek des geslachts van JEZUS CHRISTUS,
den zoon van David,
den zoon van Abraham.

- 2 Abraham gewon Isaäk,
en Isaäk gewon Jakob,
en Jakob gewon Juda en zijne broeders;
- 3 en Juda gewon Fares en Zara bij Thamar;
en Fares gewon Esrom,
en Esrom gewon Aram;
- 4 en Aram gewon Aminadab,
en Aminadab gewon Nahasson,
en Nahasson gewon Salmon;
- 5 en Salmon gewon Boas bij Rachab,
en Boas gewon Obed bij Ruth,
en Obed gewon Isai;
- 6 en Isai gewon David, den Koning.

- 7 En David de Koning gewon Salomo bij degene, die Uria's *vrouw was geweest*;
en Salomo gewon Rahabeam,
en Rehabeam gewon Abía,
en Abía gewon Asa;
- 8 en Asa gewon Josafat,
en Josafat gewon Joram,
en Joram gewon Uzzia;
- 9 en Uzzia gewon Jotham,
en Jotham gewon Achaz,
en Achaz gewon Hiskia;
- 10 en Hiskia gewon Manasse,
en Manasse gewon Amos,
en Amos gewon Josía;
- 11 en Josía gewon Jechonja en zijne broeders omtrent de Babylonische ballingschap.

- 12 En na de Babylonische ballingschap gewon Jechonja Sealtiël,
en Sealtiël gewon Zerubabel;
- 13 en Zerubabel gewon Abiud,
en Abiud gewon Eljakim,
en Eljakim gewon Azor;
- 14 en Azor gewon Sadok,
en Sadok gewon Achim,
en Achim gewon Eliud;
- 15 en Eliud gewon Eleazar,
en Eleazar gewon Matthan,
en Matthan gewon Jakob;
- 16 en Jakob gewon Jozef,
den man van Maria,
uit welke geboren is JEZUS,
gezegd Christus.

- 17 Alle de geslachten dan van Abraham tot David *zijn* veertien geslachten,
en van David tot de Babylonische ballingschap *zijn* veertien geslachten,
en van de Babylonische ballingschap tot Christus *zijn* veertien geslachten.

De geboorte van Jezus:

- 18 De geboorte van Jezus Christus was nu aldus:
want als Maria Zijne Moeder met Jozef ondertrouwd was,
eer zij te zamen gekomen waren,
werd zij zwanger bevonden uit den Heiligen Geest.
- 19 Jozef nu, haar man, alzoo hij rechtvaardig was
en haar niet wilde openbaarlijk te schande maken,
was van wille haar heimelijk te verlaten.
- 20 En alzoo hij deze dingen in den zin had,
zie,
de Engel des HEEREN verscheen hem in den droom,
zeggende:
"Jozef,
gij zoon Davids,
wees niet bevreesd Maria uwe vrouw tot u te nemen;
want hetgeen in haar ontvangen is,
dat is uit den Heiligen Geest.
- 21 En zij zal eenen Zoon baren
en *gij* zult Zijnen Naam heeten JEZUS;
want Hij zal Zijn volk zalig maken van hunne zonden."
- 22 En dit alles is geschied,
opdat vervuld zoude worden hetgeen van den HEERE gesproken is door den Profeet,
zeggende:
- 23 "Zie,
de maagd zal zwanger worden
en eenen zoon baren,
en *gij* zult Zijnen Naam heeten Emmanuël";
hetwelk is,
overgezet zijnde,
God met ons.
- 24 Jozef dan, opgewekt zijnde van den slaap,
deed gelijk de Engel des HEEREN hem bevolen had,
en heeft zijne vrouw tot zich genomen,
en bekende haar niet,
- 25 totdat zij dezen haren eerstgeboren Zoon gebaard had,
en heette Zijnen Naam JEZUS.

2

De Wijzen uit het Oosten:

- 1 Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem, *gelegen* in Judéa,
in de dagen van den koning Herodes,
zie,
eenige Wijzen van het Oosten zijn te Jeruzalem aangekomen,
zeggende:
"Waar is de geboren Koning der Joden?
Want wij hebben gezien Zijne ster in 't Oosten
en zijn gekomen om hem te aanbidden."
- 3 De koning Herodes nu, *dit* gehoord hebbende, werd ontroerd
en geheel Jeruzalem met hem;
- 4 en bijéénvergaderd hebbende alle de Overpriesters en Schriftgeleerden des volks,
vraagde van hen,
waar de Christus zoude geboren worden.
- 5 En zij zeiden tot hem:

- "Te Bethlehem, in Judéa *gelegen*;
want alzóó is geschreven door den Profeet:
- 6 'En gij Bethlehem, *gij* land van Juda,
zijt geenszins de minste onder de vorsten van Juda;
want uit u zal de Leidsman voortkomen,
die Mijn volk Israël weiden zal."
- 7 Toen heeft Herodes de Wijzen heimelijk geroepen
en vernam naarstiglijk van hen den tijd,
wanneer de ster verschenen was;
- 8 en hen naar Bethlehem zendende,
zeide hij:
"Reist henen
en onderzoekt naarstiglijk naar dat Kindeken,
en als gij het zult gevonden hebben,
boodschapt het mij,
opdat ik óók kome
en Datzelve aanbidde."
- 9 En zij, den koning gehoord hebbende, zijn henengereisd;
en zie,
de ster, die zij in 't Oosten gezien hadden, ging hun voor,
totdat zij kwam
en stond boven *de plaats*, waar het kindeken was.
- 10 Als zij nu de ster zagen,
verheugden zij zich met zeer groote vreugde,
- 11 en in het huis gekomen zijnde vonden zij het Kindeken met Maria Zijne Moeder,
en nedervallende hebben zij Hetzelve aanbeden;
en hunne schatten opengedaan hebbende,
brachten zij Hem geschenken,
goud
en wierook
en mirre.
- 12 En door Goddelijke openbaring vermaand zijnde in den droom,
dat zij niet zouden wederkeeren tot Herodes,
vertrokken zij door eenen anderen weg weder naar hun land.

De vlucht naar Egypte:

- 13 Toen zij nu vertrokken waren,
zie,
de Engel des HEEREN verschijnt Jozef in den droom,
zeggende:
"Sta op,
en neem tot u het Kindeken
en Zijne Moeder,
en vlied in Egypte
en wees aldaar,
totdat ik het u zeggen zal;
want Herodes zal het Kindeken zoeken om hetzelve te doden."
- 14 Hij dan opgestaan zijnde,
nam het Kindeken
en Zijne Moeder tot zich in den nacht
en vertrok naar Egypte,
- 15 en was aldaar tot den dood van Herodes;
opdat vervuld zoude worden hetgeen van den HEERE gesproken is door den Profeet,
zeggende:
"Uit Egypte heb Ik Mijnen Zoon geroepen."

De kindermoord te Bethlehem:

- 16 Als Herodes zag,

dat hij van de Wijzen bedrogen was,
toen werd hij zeer toornig,
en *eenigen* afgezonden hebbende,
heeft hij omgebracht alle de kinderen,
die binnen Bethlehem
en in alle deszelfs landpalen *waren*,
van twee jaren *oud* en daaronder,
naar den tijd,
dien hij van de Wijzen naarstiglijk onderzocht had.

17 Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken is door den Profeet Jeremia,
zeggende:

18 "Eene stem is in Rama gehoord,
geklag,
geween
en veel gekerm;
Rachel beweende hare kinderen
en wilde niet vertroost wezen,
omdat zij niet zijn."

Terugkeer uit Egypte:

19 Toen Herodes nu gestorven was,
zie,
de Engel des HEEREN verschijnt Jozef in den droom,
in Egypte,

20 zeggende:

"Sta op,
neem het Kindeken
en Zijne Moeder tot u
en trek in het land Israëls;
want zij zijn gestorven,
die de ziel des kindekens zochten."

21 Hij dan, opgestaan zijnde,
heeft tot zich genomen het Kindeken
en Zijne Moeder
en is gekomen in 't land Israëls.

22 Maar als hij hoorde,
dat Archelaüs in Judéa koning was
in de plaats van zijnen vader Herodes,
vreesde hij daarhenen te gaan;
maar door Goddelijke openbaring vermaand in den droom,
is hij vertrokken in de deelen van Galiléa.

23 En *daar* gekomen zijnde,
nam hij zijne woonplaats in de stad genaamd Nazareth;
opdat vervuld zoude worden wat door de Profeten gezegd is,
dat hij Nazarener zal geheeten worden.

3

Johannes de Dooper:

1 En in die dagen kwam Johannes de Dooper,
predikende in de woestijn van Judéa

2 en zeggende:

"Bekeert u,
want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen."

3 Want deze is 't van denwelken gesproken is door Jesaja den Profeet,
zeggende:

"De stem des roependen in de woestijn:
bereidt den weg des HEEREN,

maakt Zijne paden recht."
4 En deze Johannes had zijne kleeding van kemelshaar
en eenen lederen gordel om zijne lendenen;
en zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honig.
5 Toen is tot hem uitgegaan Jeruzalem
en geheel Judéa
en 't geheele land rondom den Jordaän,
6 en werden van hem gedoopt in den Jordaän,
belijdende hunne zonden.
7 Hij dan ziende velen van de Farizeërs en Sadduceërs tot zijnen doop komen,
sprak tot hen:
"Gij adderengebroidsels,
wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?
8 Brengt dan vruchten voort der bekeering waardig
9 en meent niet bij uzelfen te zeggen:
'Wij hebben Abraham tot eenen vader';
want ik zeg u,
dat God zelfs uit deze steenen Abraham kinderen kan verwekken.
10 En ook is alreede de bijl aan den wortel der boomen gelegd;
alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt,
wordt uitgehouwen
en in 't vuur geworpen.
11 Ik doop u wel met water tot bekeering;
maar Die na mij komt is sterker dan ik,
Wiens schoenen ik niet waardig ben *hem na* te dragen:
Die zal u met den Heiligen Geest en met vuur doopen;
12 Wiens wan in Zijne hand is
en Hij zal Zijnen dorschvloer doorzuiveren
en Zijne tarwe in Zijne schuur samenbrengen,
en zal het kaf met onuitblusschelijk vuur verbranden."

Jezus door Johannes gedoopt:

13 Toen kwam Jezus van Galiléa naar den Jordaän tot Johannes
om van hem gedoopt te worden.
14 Doch Johannes weigerde hem zeer,
zeggende:
"Mij is noodig van u gedoopt te worden
en komt gij tot mij?"
15 Maar Jezus antwoordende
zeide tot hem:
"Laat nu af:
want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen."
Toen liet hij van hem af.
16 En Jezus gedoopt zijnde,
is terstond opgeklommen uit het water;
en zie,
de hemelen werden hem geopend,
en hij zag den Geest Gods nederdalen gelijk eene duif
en op Hem komen.
17 En zie,
eene stem uit de hemelen,
zeggende:
"Deze is Mijn Zoon,
Mijn Geliefde,
in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb."

4

De verzoeking in de woestijn:

- 1 Toen werd Jezus van den Geest weggeleid in de woestijn
om verzocht te worden van den duivel.
- 2 En als Hij veertig dagen en veertig nachten gevestigd had,
hongerde Hem ten laatste.
- 3 En de verzoeker tot Hem gekomen zijnde,
zeide:
"Indien Gij Gods Zoon zijt,
zeg dat deze steenen brood worden."
- 4 Doch hij antwoordende
zeide:
"Daar is geschreven:
'De mensch zal bij brood alleen niet leven,
maar bij alle woord,
dat door den mond Gods uitgaat.'"
- 5 Toen nam Hem de duivel mede naar de heilige stad
en stelde Hem op de tinne des Tempels
en zeide tot Hem:
- 6 "Indien Gij Gods Zoon zijt,
werp Uzelven nederwaarts;
want daar is geschreven,
dat Hij Zijne Engelen van U bevelen zal,
en *dat* zij U op de handen zullen nemen,
opdat Gij niet te eeniger tijd Uwen voet aan eenen steen aanstoot."
Jezus zeide tot Hem:
- 7 "Daar is wederom geschreven:
'Gij zult den HEERE uwen God niet verzoeken.'"
- 8 Wederom nam Hem de duivel mede op eenen zeer hoogen berg
en toonde Hem alle de koninkrijken der wereld
en hunne heerlijkheid,
- 9 en zeide tot Hem:
"Alle deze dingen zal ik U geven,
indien Gij nedervallende mij zult aanbidden."
- 10 Toen zeide Jezus tot hem:
"Ga weg, satan;
want daar staat geschreven:
'Den HEERE uwen God zult gij aanbidden
en Hem alleen dienen.'"
- 11 Toen liet de duivel van Hem af;
en zie,
de Engelen zijn toegekomen
en dienden Hem.

De vestiging te Kapernaüm:

- 12 Als nu Jezus gehoord had,
dat Johannes overgeleverd was,
is hij wedergekeerd naar Galiléa;
- 13 en Nazareth verlaten hebbende
is komen wonen te Kapernaüm,
gelegen aan de zee,
in de landpalen van Zebulon en Naftali,
- 14 opdat vervuld zoude worden 't geen gesproken is door Jesaja den Profeet,
zeggende:
- 15 "Het land Zebulon en het land Naftali,
aan den weg der zee over den Jordaän,
Galiléa der volkeren,

- 16 het volk, dat in duisternis zat,
heeft een groot licht gezien,
en dengenen die zaten in het land en de schaduw des doods,
denzelven is een licht opgegaan."
17 Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken
en te zeggen:
"Bekeert u,
want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen."

De eerste discipelen geroepen:

- 18 En Jezus, wandelende aan de zee van Galiléa,
zag twee broeders,
namelijk Simon gezegd Petrus,
en Andréas zijnen broeder,
het net in zee werpende,
(want zij waren visschers);
19 en hij zeide tot hen:
"Volgt Mij na,
en Ik zal u visschers der menschen maken."
20 Zij dan terstond de netten verlatende,
zijn Hem nagevolgd.
21 En Hij, van daar voortgegaan zijnde,
zag twee andere broeders,
namelijk Jacobus den *zoon* van Zebedeüs
en Johannes zijnen broeder,
in het schip met hunnen vader Zebedeüs
hunne netten vermakende,
en heeft hen geroepen.
22 Zij dan terstond verlatende het schip en hunnen vader,
zijn Hem nagevolgd.

23 En Jezus omging geheel Galiléa,
leerende in hunne Synagogen
en predikende het Evangelie des Koninkrijks
en genezende alle ziekte en alle kwaal onder het volk.
24 En Zijn gerucht ging *van daar* uit in geheel Syrië;
en zij brachten tot hem allen, die kwalijk gesteld waren,
met verscheiden ziekten en pijnen bevangen zijnde,
en van den duivel bezeten
en maanzieken
en geraakten;
en Hij genas dezelve.
25 En vele scharen volgden hem na,
van Galiléa
en *van* Decapolis
en *van* Jeruzalem
en *van* Judéa
en van over den Jordaän.

[Eerste (en grote) monoloog: De Bergrede (5:1-7:29)]

De zaligsprekingen:

5

- 1 En *Jezus* de scharen ziende,
is geklommen op eenen berg
en als Hij nedergezeten was,
kwamen Zijne discipelen tot Hem.
2 En Zijnen mond geopend hebbende,

- leerde Hij hen,
zeggende:
- 3 "Zalig *zijn* de armen van geest,
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
- 4 Zalig *zijn* die treuren,
want zij zullen vertroost worden.
- 5 Zalig *zijn* de zachtmoedigen;
want zij zullen het aardrijk beërven.
- 6 Zalig *zijn* die hongeren en dorsten *naar* de gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.
- 7 Zalig *zijn* de barmhartigen,
want hun zal barmhartigheid geschieden.
- 8 Zalig *zijn* de reinen van hart,
want zij zullen God zien.
- 9 Zalig *zijn* de vreedzamen,
want zij zullen Gods kinderen genaamd worden.
- 10 Zalig *zijn* die vervolgd worden om der gerechtigheid wille;
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
- 11 Zalig zijt gij, als u *de menschen* smaden
en vervolgen
en liegende alle kwaad tegen u spreken om Mijnentwille.
- 12 Verblijdt u en verheugt u,
want uw loon *is* groot in de hemelen;
want alzóó hebben zij vervolgd de Profeten,
die vóór u *geweest zijn*.

De roeping der discipelen:

- 13 Gij zijt het zout der aarde;
indien nu het zout smakeloos wordt,
waarmede zal *het* gezouten worden?
Het deugt nergens meer toe dan om buiten geworpen
en van de menschen vertreden te worden.
- 14 Gij zijt het licht der wereld;
eene stad boven op eenen berg liggende kan niet verborgen zijn;
- 15 noch steekt men eene kaars aan
en zet die onder eene korenmaat,
maar op eenen kandelaar,
en zij schijnt allen, die in het huis *zijn*.
- 16 Laat uw licht alzo schijnen voor de menschen,
dat zij uwe goede werken mogen zien
en uwen Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.

Jezus en de wet:

- 17 Meent niet, dat ik gekomen ben om de Wet of de Profeten te ontbinden;
ik ben niet gekomen om *die* te ontbinden, maar te vervullen.
- 18 Want voorwaar zeg Ik u,
totdat de hemel en de aarde voorbijgaan,
zal er niet ééne jota noch één tittel van de wet voorbijgaan,
totdat het alles zal zijn geschied.
- 19 Zoo wie dan één van deze minste zal ontbinden,
en de menschen alzóó zal geleerd hebben,
die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen;
maar zoo wie *dezelve* zal gedaan en geleerd hebben,
die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen.

Jezus en de traditie:

- 20 Want Ik zeg u,
tenzij uwe gerechtigheid overvloediger zij

dan der Schriftgeleerden en der Farizeërs,
dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan.

- 21 Gij hebt gehoord, dat *tot* de ouden gezegd is:
'Gij zult niet dooden;
maar zoo wie doodt, *die* zal strafbaar zijn door het gericht.'
- 22 Doch ik zeg u,
zoo wie ten onrechte op zijnen broeder toornig is,
die zal strafbaar zijn door 't gericht;
en wie tot zijnen broeder zegt: "Raka",
die zal strafbaar zijn door den grooten Raad;
maar wie zegt: "Gij dwaas,"
die zal strafbaar zijn door het helsche vuur.
- 23 Zoo gij dan uwe gave zult op het altaar offeren
en aldaar gedachtig wordt,
dat uw broeder iets tegen u heeft,
- 24 laat dáár uwe gave voor het altaar
en ga henen,
verzoen u eerst met uwen broeder,
en kom dàn en offer uwe gave.
- 25 Wees haastelijk welgezind *jegens* uwe wederpartij,
terwijl gij nog met hem op den weg zijt;
opdat de wederpartij niet misschien u den rechter overlevere,
en de rechter u den dienaar overlevere,
en gij in de gevangenis geworpen wordt.
- 26 Voorwaar ik zeg u,
gij zult daar geenszins uitkomen,
totdat gij den laatsten penning zult betaald hebben.
- 27 Gij hebt gehoord, dat *van* de ouden gezegd is:
'Gij zult geen overspel doen.'
- 28 Maar **Ik** zeg u,
dat, zoo wie eene vrouw *aanziet* om dezelve te begeeren,
die heeft alreede overspel in zijn hart met haar gedaan.
- 29 Indien dan uwe rechteroog u ergert,
trek het uit
en werp het vàn u,
want het is u nut,
dat één uwer leden verga
en niet uw geheele lichaam in de hel geworpen worde.
- 30 En indien uwe rechterhand u ergert,
houw ze af
en werp ze vàn u;
want het is u nut,
dat één uwer leden verga
en niet uw geheele lichaam in de hel geworpen worde.
- 31 Daar is ook gezegd:
'Zoo wie zijne vrouw verlaten zal,
die geve haar eenen scheidbrief.'
- 32 Maar **Ik** zeg u,
dat, zoo wie zijne vrouw verlaten zal
anders dan uit oorzaak van hoererij,
die maakt, dat zij overspel doet;
en zoo wie de verlatene zal trouwen,
die doet overspel.
- 33 Wederom hebt gij gehoord, dat *van* de ouden gezegd is:

- 'Gij zult den eed niet breken,
maar gij zult den HEERE uwe eeden houden.'
- 34 Maar Ik zeg u,
zweert ganschelijk niet;
noch bij den hemel, omdat hij is de troon Gods;
35 noch bij de aarde, omdat zij is de voetbank Zijner voeten;
noch bij Jeruzalem, omdat zij is de stad des grooten Konings;
36 noch bij uw hoofd zult gij zweren, omdat gij niet één haar kunt wit of zwart maken.
37 Maar laat zijn uw woord ja, ja; neen, neen;
wat boven deze is, dat is uit den booze.
- 38 Gij hebt gehoord, dat gezegd is:
'Oog om oog en tand om tand.'
- 39 Maar Ik zeg u,
dat gij den booze niet wederstaat;
maar zoo wie u op de rechterwang slaat,
keer hem ook de andere toe;
40 en zoo iemand met u rechten wil
en uwen rok nemen,
laat hem ook den mantel;
41 en zoo wie u zal dwingen ééne mijl te gaan,
ga met hem twee *mijlen*.
42 Geef dengene, die *iets* van u bidt,
en keer u niet af van dengene, die van u leenen wil.
- 43 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is:
"Gij zult uwen naaste liefhebben
en uwen vijand zult gij haten."
44 Maar Ik zeg u,
hebt uwe vijanden lief,
zegent ze die u vervloeken,
doet wèl dengenen, die u haten,
en bidt voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen;
45 opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, die in de hemelen is;
want Hij doet Zijne zon opgaan over boozen en goeden
en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
46 Want indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij?
Doen ook de tollenaars niet hetzelfde?
47 En indien gij uwe broeders alleen groet, wat doet gij boven anderen?
Doen ook niet de tollenaars alzo?
48 Weest dan gijlieden volmaakt,
gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is.

6

Over aalmoezen geven:

- 1 Hebt acht, dat gij uwe aalmoes niet doet voor de menschen,
om van hen gezien te worden:
anders hebt gij geen loon bij uwen Vader,
Die in de hemelen is.
- 2 Wanneer gij dan aalmoes doet,
zoo laat vóór u niet trompetten,
gelijk de geveinsden in de Synagogen en op de straten doen,
opdat zij van de menschen geëerd mogen worden:
voorwaar zeg Ik u:
zij hebben hun loon weg.
- 3 Maar als gij aalmoes doet,
zoo laat uwe linkerhand niet weten wat uwe rechter doet,

4 opdat uwe aalmoes in 't verborgen zij;
en uw Vader, Die in 't verborgene ziet,
die zal het u in 't openbaar vergelden.

Over het bidden:

5 En wanneer gij bidt,
zoo zult gij niet zijn gelijk de geveinsden;
want die plegen gaarne in de Synagogen
en op de hoeken der straten staande te bidden,
opdat zij van de menschen mogen gezien worden:
voorwaar ik zeg u,
dat zij hun loon weg hebben.

6 Maar gij, wanneer gij bidt,
ga in uwe binnenkamer,
en uwe deur gesloten hebbende,
bid uwen Vader, Die in 't verborgen is;
en uw Vader, Die in 't verborgen ziet,
zal 't u in 't openbaar vergelden.

7 En als gij bidt,
zoo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden,
gelijk de heidenen;
want zij meenen, dat zij door hunne veelheid van woorden zullen verhoord worden.

8 Wordt dan hun niet gelijk;
want uw Vader weet wat gij van noode hebt,
eer gij Hem bidt.

9 Gij dan bidt aldus:
Onze Vader, Die in de hemelen *zijt*,

10 Uw Naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw wil geschiede,
gelijk in den hemel, *alzóó* ook op de aarde;
11 geef ons heden ons dagelijksch brood;
12 en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
13 en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van den booze;
[want Uw is het Koninkrijk
en de kracht
en de heerlijkheid,
in der eeuwigheid. Amen.]

14 Want indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft,
zoo zal Uw hemelsche Vader ook u vergeven;
15 maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft,
zoo zal ook uw Vader uwe misdaden niet vergeven.

Over het vasten:

16 En wanneer gij vast,
toont geen droevig gezicht
gelijk de geveinsden;
want zij mismaken hunne aangezichten,
opdat zij van de menschen mogen gezien worden,
als zij vasten.
Voorwaar Ik zeg u,
dat zij hun loon weg hebben.

17 Maar gij, als gij vast,
zalf uw hoofd
en wasch uw aangezicht,

18 opdat het van de menschen niet gezien worde, als gij vast,
maar van uwen Vader, Die in 't verborgen is
en Uw Vader, Die in 't verborgen ziet,
zal 't u in het openbaar vergelden.

Over aardschgezindheid en wereldsche bezorgdheid:

19 Vergadert u geen schatten op de aarde,
waar ze de mot en de roest verderft
en waar de dieven doorgraven en stelen;
20 maar vergadert u schatten in den hemel,
waar ze noch mot noch roest verderft
en waar de dieven niet doorgraven noch stelen.
21 Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.
22 De kaars des lichaams is het oog;
indien dan uw oog eenvoudig is,
zoo zal uw geheele lichaam verlicht wezen;
23 maar indien uw oog boos is,
zal geheel uw lichaam duister zijn.
Indien dan het licht, dat in u is, duister is,
hoe groot *zal* de duisternis *zelve zijn!*
24 Niemand kan twee heeren dienen;
want òf hij zal den éénen haten en den anderen liefhebben,
òf hij zal den éénen aanhangen en den anderen verachten.
Gij kunt niet God dienen en den Mammon.
25 Daarom zeg Ik u:
zijt niet bezorgd voor uw leven,
wat gij eten
en wat gij drinken zult,
noch voor uw lichaam,
waarmede gij u kleden zult;
is het leven niet meer dan het voedsel,
en het lichaam dan de kleeding?
26 Aanziet de vogelen des hemels,
dat zij niet zaaïen,
noch maaïen,
noch verzamelen in de schuren,
en uw hemelsche Vader voedt *nochtans* dezelve;
gaat gij dezelve niet *zeer* veel te boven?
27 Wie toch van u kan met bezorgd te zijn ééne el tot zijne lengte toedoen?
28 En wat zijt gij bezorgd voor de kleeding?
Aanmerkt de leliën des velds,
hoe zij wassen;
zij arbeiden niet
en spinnen niet,
29 en ik zeg u,
dat ook Salomo in al zijne heerlijkheid niet is bekleed geweest
gelijk eene van deze.
30 Indien nu God het gras des velds,
dat heden is,
en morgen in den oven geworpen wordt,
alzóó bekleedt,
zal Hij u niet veel meer *kleden*,
gij kleingeloovigen?
31 Daarom zijt niet bezorgd,
zeggende:
'Wat zullen wij eten,
of wat zullen wij drinken,
of waarmede zullen wij ons kleeden?'

- 32 Want alle deze dingen zoeken de heidenen;
want uw hemelsche Vader weet,
dat gij alle deze dingen behoeft.
- 33 Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods
en Zijne gerechtigheid,
en alle deze dingen zullen u toegeworpen worden.
- 34 Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen,
want de morgen zal voor het zijne zorgen;
elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.

7

Over oordeelen en bidden:

- 1 Oordeelt niet,
opdat gij niet geoordeeld wordt.
- 2 Want met welk oordeel gij oordeelt,
zult gij geoordeeld worden;
en met welke maat gij meet,
zal u wedergemeten worden.
- 3 En wat ziet gij den splinter,
die in het oog uws broeders is,
maar den balk, die in uw oog is, merkt gij niet?
- 4 Of hoe zult gij tot uwen broeder zeggen:
'Laat toe dat ik den splinter uit uw oog uitdoe';
en zie,
daar is een balk in uw oog.
- 5 Gij geveinsde,
werp eerst den balk uit uw oog,
en dan zult gij bezien om den splinter uit uws broeders oog uit te doen.
- 6 Geeft het heilige den honden niet,
noch werpt uwe paarden voor de zwijnen;
opdat zij niet te eeniger tijd dezelve met hunne voeten vertreden
en *zich* omkeerende u verscheuren.
- 7 Bidt, en u zal gegeven worden;
zoekt, en gij zult vinden;
klopt, en u zal opengedaan worden.
- 8 Want een iegelijk die bidt, die ontvangt;
en die zoekt, die vindt;
en die klopt, dien zal opengedaan worden.
- 9 Of wat mensch is er onder u,
zoo zijn zoon hem zoude bidden om brood,
die hem eenen steen zal geven,
en zoo hij hem om eenen visch zoude bidden,
die hem eene slang zal geven?
- 11 Indien dan gij, die boos zijt,
weet uwen kinderen goede gaven te geven,
hoeveel te meer zal uw Vader,
Die in de hemelen is,
goede *gaven* geven dengenen, die ze van Hem bidden.
- 12 Alle *dingen* dan, die gij wilt, dat u de menschen zouden doen,
doet gij hun ook alzoo;
want dat is de Wet en de Profeten.

De breede weg en de enge poort:

- 13 Gaat in door de enge poort;
want wijd is de poort

- en breed is de weg,
die tot het verderf leidt,
en velen zijn er,
die door dezelve ingaan;
- 14 want de poort is eng
en de weg is nauw,
die tot het leven leidt,
en weinigen zijn er,
die denzelven vinden.
- 15 Maar wacht *u* van de valsche Profeten,
dewelke in schaapkleederen tot u komen,
maar van binnen zijn zij grijpende wolven.
- 16 Aan hunne vruchten zult gij ze kennen.
Leest men ook eene druif van doornen,
of vijgen van distelen?
- 17 Alzóó iedere goede boom brengt voort goede vruchten,
en een kwade boom brengt voort kwade vruchten.
- 18 Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen,
noch een kwade boom goede vruchten voortbrengen.
- 19 Iedere boom, die geen goede vrucht voortbrengt,
wordt uitgehouwen
en in het vuur geworpen.
- 20 Zoo zult gij dan dezelve aan hunne vrucht kennen.
- 21 Niet een iegelijk, die tot Mij zegt:
'Heere, Heere',
zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen,
maar die daar doet den wil Mijns Vaders,
Die in de hemelen is.
- 22 Velen zullen te dien dage tot mij zeggen:
'Heere, Heere,
hebben wij niet in Uwen Naam geprofeteerd
en in Uwen Naam duivelen uitgeworpen
en in Uwen Naam vele krachten gedaan?'
- 23 En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen:
'Ik heb u nooit gekend;
gaat weg van Mij,
gij die de ongerechtigheid werkt.'

Het huis op de rots en op het zand:

- 24 Een iegelijk dan,
die deze Mijne woorden hoort
en dezelve doet,
dien zal Ik vergelijken bij een voorzichtig man,
die zijn huis op eene steenrots gebouwd heeft;
- 25 en daar is slagregen nedergevallen
en de waterstromen zijn gekomen
en de winden hebben gewaaid
en zijn tegen dat huis aangevallen;
en het is niet gevallen,
want het was op eene steenrots gegrond.
- 26 En een iegelijk,
die deze Mijne woorden hoort
en dezelve niet doet,
die zal bij eenen dwazen man vergeleken worden,
die zijn huis op het zand gebouwd heeft;
- 27 en de slagregen is nedergevallen
en de waterstromen zijn gekomen
en de winden hebben gewaaid

en zijn tegen dat huis aangevallen;
en het is gevallen,
en zijn val was groot."

- 28 En het is geschied,
als Jezus deze woorden geëindigd had,
dat de scharen zich ontzetterden over Zijne leer;
29 want Hij leerde hen als machthebbende,
en niet als de Schriftgeleerden.

8

Genezing van een melaatsche:

- 1 Toen hij nu van den berg afgeklimmen was,
zijn hem vele scharen gevolgd.
- 2 En zie,
een melaatsche kwam
en aanbad hem,
zeggende:
"Heere, indien gij wilt,
gij kunt mij reinigen."
- 3 En Jezus, de hand uitstreckende,
heeft hem aangeraakt,
zeggende:
"Ik wil,
word gereinigd."
En terstond werd *hij van* zijne melaatschheid gereinigd.
- 4 En Jezus zeide tot hem:
"Zie,
dat gij *dit* niemand zegt:
maar ga henen,
toon uzelf den Priester
en offer de gave,
die Mozes geboden heeft,
hun tot eene getuigenis."

De hoofdman te Kapernaüm:

- 5 Als nu Jezus te Kapernaüm ingegaan was,
kwam tot hem een hoofdman over honderd,
biddende hem
- 6 en zeggende:
"Heere,
mijn knecht ligt te huis geraakt
en lijdt zware pijnen."
- 7 En Jezus zeide tot hem:
"Ik zal komen
en hem genezen."
- 8 En de hoofdman over honderd antwoordende zeide:
"Heere, ik ben niet waardig, dat gij onder mijn dak zoudt inkomen,
maar spreek alleenlijk een woord
en mijn knecht zal genezen worden.
- 9 Want ik ben óók een mensch onder de macht *van anderen*,
hebbende onder mij krijgsknechten,
en ik zeg tot dezen:
'Ga',
en hij gaat;
en tot den anderen:
'Kom',
en hij komt;
en tot mijnen dienstknecht:
'Doe dat',
en hij doet het."
- 10 Jezus nu *dit* hoorende,
heeft Zich verwonderd
en zeide tot degenen, die Hem volgden:
"Voorwaar zeg Ik u,
Ik heb zelfs in Israël zoo groot een geloof niet gevonden."

- 11 Doch Ik zeg u,
dat velen zullen komen van Oosten en Westen
en zullen met Abraham en Isaäk en Jacob aanzitten
in het Koninkrijk der hemelen;
12 en de kinderen des Koninkrijks zullen uitgeworpen worden
in de buitenste duisternis;
aldaar zal weening zijn
en knersing der tanden."
13 En Jezus zeide tot den hoofdman over honderd:
"Ga henen,
en u geschiede gelijk gij geloofd hebt."
En zijn knecht is gezond geworden te dierzelfder ure.

In het huis van Petrus:

- 14 En Jezus gekomen zijnde in het huis van Petrus,
zag zijne vrouws moeder *te bed* liggen,
hebbende de koorts.
15 En hij raakte hare hand aan,
en de koorts verliet haar;
en zij stond op
en diende hen.
16 En als het laat geworden was,
hebben zij velen, van den duivel bezeten,
tot Hem gebracht,
en Hij wierp de *booze* geesten uit met het woord
en Hij genas allen, die kwalijk gesteld waren;
17 opdat vervuld zoude worden wat gesproken was door Jesaja den Profeet,
zeggende:
"Hij heeft onze krankheden *op Zich* genomen
en *onze* ziekten gedragen."

Het volgen van Jezus:

- 18 En Jezus vele scharen rondom Zich ziende,
beval aan de andere zijde over te varen.
19 En daar kwam een zeker Schriftgeleerde tot Hem
en zeide tot Hem:
"Meester, ik zal U volgen,
waar gij ook henengaat."
20 En Jezus zeide tot hem:
"De vossen hebben holen
en de vogelen des hemels nesten;
maar de Zoon des menschen heeft niet,
waar Hij het hoofd nederlegge."
21 En een ander uit Zijne discipelen zeide tot Hem:
"Heere, laat mij toe,
dat ik eerst henenga
en mijnen vader begrave."
22 Doch Jezus zeide tot hem:
"Volg mij,
en laat de dooden hunne dooden begraven."

De storm op zee:

- 23 En als hij in 't schip gegaan was,
zijn Hem Zijne discipelen gevolgd.
24 En zie,
daar ontstond een groote onstuimigheid in de zee,
alzo dat het schip van de golven bedekt werd;
doch Hij sliep.

- 25 En Zijne discipelen bij Hem komende,
hebben Hem opgewekt,
zeggende:
"Heere, behoed ons,
wij vergaan."
26 En Hij zeide tot hen:
"Wat zijt gij vreesachtig, gij kleingeloovigen?"
Toen stond Hij op
en bestrafte de winden en de zee,
en daar werd groote stilte.
27 En de menschen verwonderden zich,
zeggende:
"Hoedanig een is Deze,
dat ook de winden
en de zee
Hem gehoorzaam zijn!"

Twee bezetenen genezen:

- 28 En als Hij aan de overzijde was gekomen
in het land der Gergesénes,
zijn hem twee, van den duivel bezeten, ontmoet,
komende uit de graven,
die zeer wreed waren,
alzo dat niemand door dien weg kon voorbijgaan.
29 En zie,
zij riepen,
zeggende:
"Jezus, Gij Zone Gods,
wat hebben wij met U te doen?
Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen vóór den tijd?"
30 En verre van hen was eene kudde veler zwijnen weidende;
31 en de duivelen baden Hem,
zeggende:
"Indien gij ons uitwerpt,
laat ons toe,
dat wij in die kudde zwijnen varen."
32 En hij zeide tot hen:
"Gaat henen."
En zij uitgaande voeren henen in de kudde zwijnen;
en zie,
de geheele kudde zwijnen stortte van de steilte af in de zee
en zij stierven in 't water.
33 En die ze weidden zijn gevlucht;
en als zij in de stad gekomen waren,
boodschapten zij alle *deze* dingen,
en wat den bezetenen *geschied was*.
34 En zie,
de geheele stad ging uit, Jezus tegemoet;
en als zij Hem zagen,
baden zij,
dat Hij uit hunne landpalen wilde vertrekken.

9

Een verlamde genezen:

- 1 En in het schip gegaan zijnde,
voer Hij over
en kwam in Zijne stad.

- En zie,
zij brachten tot Hem eenen geraakte,
op een bed liggende.
- 2 En Jezus hun geloof ziende,
zeide tot den geraakte:
"Zoon, wees welgemoed,
uwe zonden zijn u vergeven."
- 3 En zie,
sommigen der Schriftgeleerden zeiden in zichzelf:
"Deze lastert *God*."
- 4 En Jezus ziende hun gedachten,
zeide:
"Waarom overdenkt gij kwaad in uwe harten?
Want wat is lichter,
te zeggen:
'De zonden zijn u vergeven'
of te zeggen:
'Sta op
en wandel?'
- 6 Doch opdat gij moogt weten,
dat de Zoon des menschen macht heeft op de aarde
de zonden te vergeven"
(toen zeide Hij tot den geraakte):
"Sta op,
neem uw bed op
en ga henen naar uw huis."
- 7 En hij opgestaan zijnde,
ging henen naar zijn huis.
- 8 De scharen nu *dat* ziende,
hebben zich verwonderd en God verheerlijkt,
Die zoodanige macht den menschen gegeven had.

Mattheüs geroepen:

- 9 En Jezus van daar voortgaande,
zag eenen mensch in het tolhuis zitten,
genaamd Mattheüs,
en zeide tot hem:
"Volg Mij."
En hij opstaande volgde hem.
- 10 En het geschiedde,
als Hij in het huis *van Mattheüs* aanzat,
zie,
vele tollenaars en zondaars kwamen
en zaten mede aan met Jezus
en Zijne discipelen.
- 11 En de Farizeërs dat ziende,
zeiden tot Zijne discipelen:
"Waarom eet uw Meester met de tollenaars en zondaren?"
- 12 Maar Jezus *zulks* hoorende,
zeide tot hen:
"Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode,
maar die ziek zijn.
- 13 Doch gaat henen
en leert wat het zij:
'Ik wil barmhartigheid, en niet offerande';
want Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen,
maar zondaars tot bekeering.'"

Het vasten:

- 14 Toen kwamen de discipelen van Johannes tot Hem,
zeggende:
"Waarom vasten wij en de Farizeërs veel,
en Uwe discipelen vasten niet?"
- 15 En Jezus zeide tot hen:
"Kunnen ook de bruiloftskinderen treuren zoolang de Bruidegom bij hen is?
Maar de dagen zullen komen,
wanneer de Bruidegom van hen zal weggenomen zijn
en dan zullen zij vasten.
- 16 Ook zet niemand eenen lap ongevold laken op een oud kleed;
want deszelfs aangezette lap scheurt af van het kleed,
en er wordt eene ergere scheur.
- 17 En men doet geen nieuwen wijn in oude *lederen* zakken;
anders bersten de *lederen* zakken,
en de wijn wordt uitgestort
en de *lederen* zakken verderven;
maar men doet nieuwen wijn in nieuwe *lederen* zakken,
en beide te zamen worden behouden."

Opwekking van het dochtertje van Jairus. Genezing van eene vrouw:

- 18 Als hij deze dingen tot hen sprak,
zie,
een overste kwam
en aanbad hem,
zeggende:
"Mijne dochter is nu terstond gestorven,
doch kom
en leg Uwe hand op haar,
en zij zal leven."
- 19 En Jezus opgestaan zijnde,
volgde hem,
en Zijne discipelen.
- 20 En zie,
eene vrouw, die twaalf jaren het bloedvloeien gehad had,
komende tot Hem van achteren,
raakte den zoom Zijns kleeds aan,
- 21 want zij zeide in zichzelf:
"Indien ik alleenlijk Zijn kleed aanraak,
zoo zal ik gezond worden."
- 22 En Jezus Zich omkeerende en haar ziende,
zeide:
"Wees welgemoed, dochter;
uw geloof heeft u behouden."
En de vrouw werd gezond van die ure af.
- 23 En als Jezus in het huis des oversten kwam
en zag de pijpers
en de woelende schare,
- 24 zeide hij tot hen:
"Vertrekt;
want het dochterken is niet dood,
maar slaapt."
En zij belachten Hem.
- 25 Als nu de schare uitgedreven was,
ging Hij in
en greep hare hand:
en het dochterken stond op.
- 26 En dit gerucht ging uit door dat geheele land.

Twee blinden genezen:

- 27 En als Jezus van daar voortging,
zijn Hem twee blinden gevolgd,
roepende
en zeggende:
"Gij Zone Davids, ontferm u onzer."
28 En als Hij in huis gekomen was,
kwamen de blinden tot Hem,
en Jezus zeide tot hen:
"Geloof gij,
dat ik dat doen kan?"
Zij zeiden tot Hem:
"Ja, Heere."
29 Toen raakte Hij hunne oogen aan,
zeggende:
"U geschiede naar uw geloof."
30 En hunne oogen zijn geopend geworden.
En Jezus heeft hun zeer strengelijk verboden,
zeggende:
"Ziet dat het niemand wete."
31 Maar zij uitgegaan zijnde,
hebben Hem ruchtbaar gemaakt door dat geheele land.

Een stomme genezen:

- 32 Als deze nu uitgingen,
zie,
zoo brachten zij tot Hem eenen mensch,
die stom en van den duivel bezeten was.
33 En als de duivel uitgeworpen was,
sprak de stomme.
En de scharen verwonderden zich,
zeggende:
"Daar is nooit desgelijks in Israël gezien."
34 Maar de Farizeërs zeiden:
"Hij werpt de duivelen uit door den overste der duivelen."

Het werk is groot:

- 35 En Jezus omging alle de steden en vlekken,
leerende in hunne Synagogen,
en predikende het Evangelie des Koninkrijks,
en genezende alle ziekten en alle kwalen onder het volk.
36 En Hij de scharen ziende,
werd innerlijk met ontferming bewogen over hen,
omdat zij vermoeid en verstrooid waren,
gelijk schapen, die geene herder hebben.
37 Toen zeide Hij tot Zijne discipelen:
"De oogst is wel groot,
maar de arbeiders zijn weinige;
38 bidt dan den HEERE des oogstes,
dat Hij arbeiders in Zijnen oogst uitstoote."

10

De uitzending der twaalf:

- 1 En Zijne twaalf discipelen tot Zich geroepen hebbende,
heeft Hij hun macht gegeven over de onreine geesten,
om dezelve uit te werpen

en om alle ziekte en alle kwale te genezen.
2 De namen nu der twaalf Apostelen zijn deze:
de eerste, Simon gezegd Petrus,
en Andréas zijn broeder;
Jacobus de *zoon* van Zebedeüs,
en Johannes zijn broeder;
3 Filippus en Bartholomeüs;
Thomas en Mattheüs de tollenaar;
Jacobus de zoon van Alfeüs,
en Lebbeüs toegenamd Thaddeüs;
4 Simon Kananites,
en Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft.
5 Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden
en hun bevel gegeven,
zeggende:
"Gij zult niet henen gaan op den weg der heidenen
en gij zult niet ingaan in *eenige* stad der Samaritanen;
6 maar gaat veel meer henen tot de verlorene schapen van het huis Israëls.
7 En henengaande predikt,
zeggende:
'Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.'
8 Geneest de zieken,
reinigt de melaatschen,
wekt de dooden op,
werpt de duivelen uit.
Gij hebt het om niet ontvangen,
geeft het om niet.
9 Verkrijgt u noch goud
noch zilver
noch koper*geld* in uwe gordels;
10 noch male tot den weg,
noch twee rokken,
noch schoenen,
noch staf,
want de arbeider is zijn voedsel waardig.
11 En in wat stad of vlek gij zult inkomen,
onderzoekt wie daarin waardig is;
en blijft aldaar,
totdat *gij daar* uitgaat.
12 En als gij in het huis gaat,
zoo groet hetzelve.
13 En indien het huis waardig is,
zoo kome uw vrede over hetzelve;
maar indien het niet waardig is,
zoo keere uw vrede weder tot u.
14 En zoo iemand u niet zal ontvangen,
noch uwe woorden hooren,
uitgaande uit dat huis of uit die stad,
schudt het stof uwer voeten af.
15 Voorwaar zeg Ik u,
het zal het land van Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn
in den dag des oordeels,
dan die stad.
16 Zie, Ik zend u als schapen in 't midden der wolven:
zijt dan voorzichtig gelijk de slangen,
en oprecht gelijk de duiven.

Wat den discipelen te wachten staat:

- 17 Maar wacht u voor de menschen;
want zij zullen u overleveren in de raadsvergaderingen
en in hunne Synagogen zullen zij u geeselen;
- 18 en gij zult ook voor Stadhouders en Koningen geleid worden om Mijnentwille,
hun en den heidenen tot getuigenis.
- 19 Doch wanneer zij u overleveren,
zoo zult gij niet bezorgd zijn,
hoe of wat gij spreken zult;
want het zal u in die ure gegeven worden,
wat gij spreken zult;
- 20 want gij zijt het niet, die spreekt,
maar *het is* de Geest uws Vaders, die in u spreekt.
- 21 En de *éne* broeder zal *den anderen* broeder overleveren tot den dood,
en de vader het kind;
en de kinderen zullen opstaan tegen de ouders
en zullen ze dooden.
- 22 En gij zult van allen gehaat worden om Mijnen Naam;
maar wie volständig zal blijven tot den einde,
die zal zalig worden.
- 23 Wanneer zij u dan in deze stad vervolgen,
vliedt in de andere;
want voorwaar zeg ik u,
gij zult *uwe reis door* de steden Israëls niet geëindigd hebben,
of de Zoon des menschen zal gekomen zijn.
- 24 De discipel is niet boven den meester,
noch de dienstknecht boven zijnen heer.
- 25 Het *zij* den discipel genoeg, dat hij worde gelijk zijn meester,
en de dienstknecht gelijk zijn heer.
Indien zij den heer des huizes Beëlzebul hebben geheeten,
hoeveel te meer zijne huisgenooten.
- 26 Vreest dan hen niet;
want daar is niets bedekt, 't welk niet zal ontdekt worden,
en verborgen 't welk niet zal geweten worden.
- 27 Hetgeen Ik u zeg in de duisternis, zegt het in 't licht:
en 't geen gij hoort in het oor, predikt dat op de daken.
- 28 En vreest niet voor degenen,
die het lichaam dooden
en de ziel niet kunnen dooden,
maar vreest veel meer Hem,
die beide ziel
en lichaam kan verderven in de hel.
- 29 Worden niet twee muschkens om een penningsken verkocht?
En niet één van deze zal op de aarde vallen zonder uwen Vader.
- 30 En ook uwe haren des hoofds zijn alle geteld.
- 31 Vreest dan niet:
gij gaat vele muschkens te boven.
- 32 Een iegelijk dan,
die Mij belijden zal voor de menschen,
dien zal Ik ook belijden voor Mijnen Vader,
Die in de hemelen *is*;
- 33 maar zoo wie Mij verloochend zal hebben voor de menschen,
dien zal Ik ook verloochenen voor Mijnen Vader,
Die in de hemelen *is*.

Vóór of tegen Jezus:

- 34 Meent niet,
dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde;

Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard.
35 Want Ik ben gekomen om den mensch tweedrachtig te maken tegen zijnen vader,
en de dochter tegen hare moeder,
36 en de schoondochter tegen hare schoonmoeder;
en zij *zullen* des menschen vijanden *worden*,
die zijne huisgenooten *zijn*.
37 Die vader of moeder lief heeft boven Mij,
is Mijns niet waardig;
en die zoon of dochter liefheeft boven Mij,
is Mijns niet waardig;
38 en die zijn kruis niet *op zich* neemt en Mij navolgt,
is Mijns niet waardig.
39 Die zijne ziel vindt, zal dezelve verliezen;
en die zijne ziel zal verloren hebben om Mijnentwille, zal dezelve vinden.
40 Die u ontvangt, ontvangt Mij;
en die Mij ontvangt,
 ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft.
41 Die een Profeet ontvangt in den naam eens Profeten,
 zal het loon eens Profeten ontvangen;
en die eenen rechtvaardige ontvangt in den naam eens rechtvaardigen,
 zal het loon eens rechtvaardigen ontvangen.
42 En zoo wie één van deze kleinen te drinken geeft
 alleenlijk eenen beker koud *water* in den naam eens discipels,
 voorwaar zeg Ik u,
 hij zal zijnen loon geenszins verliezen."

11

1 En het is geschied,
toen Jezus geëindigd had Zijnen twaalf discipelen bevelen te geven,
dat Hij van daar voortging om te leeren
 en te prediken in hunne steden.

Johannes de Dooper verdedigd:

2 En Johannes in de gevangenis gehoord hebbende
de werken van Christus,
zond twee van zijne discipelen
3 en zeide tot Hem:
"Zijt Gij degene, Die komen zoude,
of verwachten wij eenen anderen?"
4 En Jezus antwoordde
en zeide tot hen:
"Gaat henen
en boodschapt Johannes weder
hetgeen gij hoort
en ziet;
5 de blinden worden ziende
en de kreupelen wandelen,
de melaatschen worden gereinigd
en de dooven hooren,
de dooden worden opgewekt
en den armen wordt het Evangelie verkondigd;
6 en zalig is hij,
die aan Mij niet zal geërgerd worden.
7 Als nu deze henengingen,
heeft Jezus tot de scharen begonnen te zeggen van Johannes:
"Wat zijt gij uitgegaan in de woestijn te aanschouwen?
Een riet, dat van den wind ginds en weder bewogen wordt?"

- 8 Maar wàt zijt gij uitgegaan te zien?
Een mensch met zachte kleederen bekleed?
Zie,
die zachte *kleederen* dragen,
zijn in der Koningen huizen.
- 9 Maar wàt zijt gij uitgegaan te zien?
Een Profeet?
Ja, ik zeg u,
ook veel meer dan een Profeet.
- 10 Want deze is het,
van denwelken geschreven staat:
'Zie,
Ik zend Mijnen Engel voor uw aangezicht,
die uwen weg bereiden zal voor u henen.'
- 11 Voorwaar zegge Ik u,
onder degenen, die van vrouwen geboren zijn,
is niemand opgestaan meerder dan Johannes de Dooper;
doch die de minste is in het Koninkrijk der hemelen,
is meerder dan hij.
- 12 En van de dagen van Johannes den Dooper tot nu toe
wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan
en de geweldigers nemen hetzelfde met geweld.
- 13 Want alle de Profeten en de Wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd.
- 14 En zoo gij het wilt aannemen,
hij is Elía, die komen zoude.
- 15 Wie ooren heeft om te hooren,
die hoore.
- 16 Doch waarbij zal ik dit geslacht vergelijken?
Het is gelijk de kinderkens,
die op de markten zitten
en hunnen gezellen toeroepen
- 17 en zeggen:
'Wij hebben u op de fluit gespeeld
en gij hebt niet gedanst;
wij hebben u klaagliederen gezongen
en gij hebt niet geweend.'
- 18 Want Johannes is gekomen noch etende noch drinkende,
en zij zeggen:
'Hij heeft den duivel.'
- 19 De Zoon des menschen is gekomen etende en drinkende,
en zij zeggen:
'Ziedaar
een mensch, *die* een vraat en wijnzuiper *is*,
een vriend van tollenaars en zondaren.'
Doch de wijsheid is gerechtvaardigd geworden van hare kinderen."

De onbekeerlijken:

- 20 Toen begon Hij de steden,
in dewelke Zijne krachten meest geschied waren,
te verwijten,
omdat zij zich niet bekeerd hadden:
- 21 "Wee u Chorazin,
wee u Bethsaïda!
Want zoo in Tyrus en Sidon de krachten waren geschied,
die in u geschied zijn,
zij zouden zich eertijds in zak en asch bekeerd hebben.
- 22 Doch ik zeg u,
het zal Tyrus en Sidon verdraaglijker zijn

- in den dag des oordeels dan ulieden.
- 23 En gij Kapernaüm,
dat tot den hemel toe zijt verhoogd,
gij zult tot de hel toe nedergestooten worden:
want zoo in Sodom die krachten waren geschied,
die in u geschied zijn,
het zou tot op den huidigen dag gebleven zijn.
- 24 Doch ik zeg u,
dat het het land van Sodom verdraaglijker zal zijn
in den dag des oordeels dan u."

Den wijzen verborgen — den eenvoudigen geopenbaard:

- 25 In dien tijd antwoordde Jezus
en zeide:
"Ik dank U Vader,
Heere des hemels en der aarde,
dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt,
en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard;
- 26 ja, Vader, want alzóó is geweest het welbehagen voor U."
- 27 Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijnen Vader;
en niemand kent den Zoon dan de Vader,
noch iemand kent den Vader dan den Zoon,
en dien het de Zoon wilt openbaren.
- 28 Komt herwaarts tot Mij,
allen, die vermoeid en belast zijt,
en Ik zal u rust geven.
- 29 Neemt Mijn juk op u
en leert van Mij,
dat Ik zachtmoedig ben
en nederig van hart;
en gij zult rust vinden voor uwe zielen.
- 30 Want Mijn juk is zacht
en Mijn last is licht.

Jezus en de sabbat:

12

- 1 In dien tijd ging Jezus op eenen sabbatdag door het gezaaide,
en Zijne discipelen hadden honger
en begonnen aren te plukken en te eten.
- 2 En de Farizeërs *dat* ziende,
zeiden tot Hem:
"Zie,
uwe discipelen doen wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat."
- 3 Maar Hij zeide tot hen:
"Hebt gij niet gelezen wat David gedaan heeft,
toen hem hongerde
en hun, die met hem *waren*?
- 4 Hoe hij gegaan is in het huis Gods,
en de toonbrooden gegeten heeft,
die het hem niet geoorloofd was te eten
noch ook hun die met hem *waren*,
maar den Priesteren alleen?
- 5 Of hebt gij niet gelezen in de wet,
dat de Priesters den sabbat ontheiligen in den Tempel op de sabbatdagen,
en *nochtans* onschuldig zijn?
- 6 En ik zeg u, dat Een, meerder dan de Tempel, hier is.
Doch zoo gij geweten hadt,

wat het zij:
'Ik wil barmhartigheid
en niet offerande',
gij zoudt de onschuldigen niet veroordeeld hebben.
8 Want de Zoon des menschen is een Heere ook van den sabbat."

De man met de verschrompelde hand:

9 En van daar voortgaande kwam hij in hunne Synagogen.
10 En zie,
daar was een mensch,
die eene dorre hand had;
en zij vraagden Hem,
zeggende:
"Is 't ook geoorloofd op de sabbatdagen te genezen?"
(opdat zij hem mochten beschuldigen.)
11 En Hij zeide tot hen:
"Wat mensch zal er onder u zijn,
die één schaap heeft,
en zoo dat op eenen sabbatdag in een gracht valt,
die hetzelfde niet zal aangrijpen en uitheffen?
12 Hoe veel gaat nu een mensch een schaap te boven!
Zoo is het dan op de sabbatdagen geoorloofd wel te doen."
13 Toen zeide Hij tot dien mensch:
"Strek uwe hand uit";
en hij strekte ze uit,
en zij werd hersteld,
gezond gelijk de andere.
14 En de Farizeërs uitgegaan zijnde,
hielden te zamen raad tegen Hem,
hoe zij Hem dooden mochten.

De knecht des HEEREN werkt zonder gerucht:

15 Maar Jezus *dat* wetende,
vertrok van daar;
en vele scharen volgden Hem;
en hij genas ze allen
16 en gebod hun scherpelijk,
dat zij Hem niet openbaar maken zouden;
17 opdat vervuld zoude worden hetgeen gesproken is door Jesaja den Profeet,
zeggende:
18 "Zie,
Mijn Knecht, Welken Ik verkoren heb,
Mijn Beminde, in welken Mijne ziel een welbehagen heeft;
Ik zal Mijnen Geest op Hem leggen,
en Hij zal het oordeel den heidenen verkondigen.
19 Hij zal niet twisten,
noch roepen
en daar zal niemand Zijne stem op de straten hooren.
20 Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken
en de rookende vlaswiek zal Hij niet uitblusschen,
totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning.
21 En in Zijnen Naam zullen de heidenen hopen."

De Farizeërs lasteren tegen Jezus:

22 Toen werd tot hem gebracht een van den duivel bezeten,
die blind en stom *was*;
en hij genas hem,
alzo dat de blinde en de stomme beide sprak en zag.

- 23 En alle de scharen ontzettek zich
en zeiden:
"Is niet deze de zoon Davids?"
- 24 Maar de Farizeërs *dit* gehoord hebbende,
zeiden:
"Deze werpt de duivelen niet uit dan door Beëlzebul,
den overste der duivelen."
- 25 Doch Jezus kennende hunne gedachten,
zeide tot hen:
"Een ieder koninkrijk,
dat tegen zichzelf verdeeld is,
wordt verwoest,
en een iedere stad of huis,
dat tegen zichzelf verdeeld is,
zal niet bestaan;
- 26 en indien de satan den satan uitwerpt,
zoo is hij tegen zichzelf verdeeld:
hoe zal dan zijn rijk bestaan?
- 27 En indien Ik door Beëlzebul de duivelen uitwerp,
door wien werpen ze dan uwe zonen uit?
Daarom zullen die uwe rechters zijn.
- 28 Maar indien Ik door den Geest Gods de duivelen uitwerp,
zoo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen.
- 29 Of hoe kan iemand in 't huis eens sterken inkomen
en zijne vaten ontrooven,
tenzij hij eerst den sterke gebonden hebbe
en alsdan zal hij zijn huis berooven.
- 30 Wie met Mij niet is, die is tegen Mij,
en wie met Mij niet vergadert, die verstroot.
- 31 Daarom zeg ik u,
alle zonde en lastering zal den menschen vergeven worden,
maar de lastering tegen den Geest zal den mensch niet vergeven worden.
- 32 En zoo wie *eenig* woord gesproken zal hebben tegen den Zoon des menschen,
het zal hem vergeven worden;
maar zoo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben,
het zal hem niet vergeven worden,
noch in deze eeuw
noch in de toekomstige.
- 33 Of maakt den boom goed en zijne vrucht goed,
of maakt den boom kwaad en zijne vrucht kwaad;
want uit de vrucht wordt de boom gekend.
- 34 Gij adderengebroidsels,
hoe kunt gij goede dingen spreken,
daar gij boos zijt?
Want uit den overvloed des harten spreekt de mond.
- 35 De goede mensch brengt goede dingen voort uit den goeden schat des harten,
en de booze mensch brengt booze dingen voort uit den boozen schat.
- 36 Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord,
't welk de menschen zullen gesproken hebben,
zij van hetzelfde zullen rekenschap geven in den dag des oordeels.
- 37 Want uit uwe woorden zult gij gerechtvaardigd worden
en uit uwe woorden zult gij veroordeeld worden."

Schriftgeleerden vragen een teeken:

- 38 Toen antwoorden sommigen der Schriftgeleerden en Farizeërs,
zeggende:
"Meester,
wij wilden van u *wel* een teeken zien."

- 39 Maar Hij antwoordde
en zeide tot hen:
"Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teeken,
en hun zal geen teeken gegeven worden dan het teeken van Jona den Profeet.
40 Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in den buik van den walvisch,
alzóó zal de Zoon des menschen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde.
41 De mannen van Ninevé zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht
en zullen hetzelfde veroordeelen;
want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona;
en zie,
meer dan Jona is hier.
42 De Koningin van 't Zuiden zal opstaan in het oordeel met dit geslacht
en hetzelfde veroordeelen:
want zij is gekomen van de einden der aarde om te hooren de wijsheid van Salomo;
en zie,
meer dan Salomo is hier.
43 En wanneer de onreine geest van den mensch uitgegaan is,
zoo gaat hij door dorre plaatsen,
zoekende rust
en vindt ze niet.
44 Dan zegt hij:
'Ik zal wederkeeren in mijn huis van waar ik uitgegaan ben';
en komende vindt hij het ledig,
met bezemen gekeerd en versierd.
45 Dan gaat hij henen
en neemt met zich zeven andere geesten,
boozer dan hij zelf,
en ingegaan zijnde wonen zij aldaar;
en het laatste van dien mensch wordt erger dan het eerste.
Alzóó zal het ook met dit boos geslacht zijn."

Jezus' verwanten:

- 46 En als Hij noch tot de scharen sprak,
zie,
Zijne Moeder en broeders stonden buiten,
zoekende Hem te spreken.
47 En iemand zeide tot Hem:
"Zie,
uwe moeder en uwe broeders staan *daar* buiten,
zoekende U te spreken."
48 Maar Hij antwoordende
zeide tot dengene, die hem *dat* zeide:
"Wie is Mijne moeder
en wie zijn Mijne broeders?"
49 En Zijne hand uitstreckende over Zijne discipelen,
zeide Hij:
"Zie,
Mijne moeder en Mijne broeders.
50 Want zoo wie den wil Mijns Vaders doet, Die in de hemelen is,
die is Mijn broeder en zuster en moeder."

13

De gelijkenis van het zaad:

- 1 En te dien dage Jezus uit het huis gegaan zijnde,
zat bij de zee;
2 en tot Hem vergaderden vele scharen,
zoodat Hij in een schip ging

- en nederzat;
en al de schare stond op den oever.
- 3 En Hij sprak tot hen vele dingen door gelijkenissen,
zeggende:
"Zie, een zaaier ging uit om te zaaien.
- 4 En als hij zaaide,
viel een deel *van het zaad* bij den weg;
en de vogelen kwamen
en aten datzelfde op.
- 5 En een ander *deel* viel op steenachtige *plaatsen*,
waar het niet veel aarde had;
en het ging terstond op,
omdat het geen diepte van aarde had;
- 6 maar als de zon opgegaan was,
zoo is het verbrand geworden
en omdat het geen wortel had,
is het verdord.
- 7 En een ander *deel* viel in de doornen,
en de doornen wiesen op
en verstikten hetzelfde.
- 8 En een ander *deel* viel in de goede aarde,
en gaf vrucht,
het één honderd-,
het ander zestig-,
en het ander dertig-*voud*.
- 9 Wie ooren heeft om te hooren, die hoore."

Waarom Jezus door gelijkenissen sprak:

- 10 En de discipelen tot Hem komende,
zeiden tot Hem:
"Waarom spreekt Gij tot hen door gelijkenissen?"
- 11 En Hij antwoordende zeide tot hen:
"Omdat het u gegeven is de verborgenheden
van het Koninkrijk der hemelen te weten,
maar dien is het niet gegeven.
- 12 Want wie heeft,
dien zal gegeven worden,
en hij zal overvloediglijk hebben;
maar wie niet heeft,
van dien zal genomen worden ook dat hij heeft.
- 13 Daarom spreek Ik tot hen in gelijkenissen,
omdat zij ziende niet zien,
en hoorende niet hooren noch ook verstaan.
- 14 En in hen wordt de profetie van Jesaja vervuld,
die zegt:
'Met het gehoor zult gij hooren
en geenszins verstaan,
en ziende zult gij zien
en geenszins bemerken.
- 15 Want het hart dezes volks is dik geworden,
en zij hebben met de ooren zwaarlijk gehoord
en hunne oogen hebben zij toegedaan,
opdat zij niet te eeniger tijd met de oogen zouden zien
en met de ooren hooren
en met het hart verstaan,
en zich bekeeren,
en Ik hen geneze.'
- 16 Doch uwe oogen zijn zalig,

- omdat zij zien,
en úwe ooren,
omdat zij hooren.
- 17 Want voorwaar Ik zeg u,
dat vele Profeten en rechtvaardigen hebben begeerd
te zien de dingen, die gij ziet,
en hebben *ze* niet gezien,
en te hooren de dingen, die gij hoort,
en hebben ze niet gehoord.

Verklaring der gelijkenis van het zaad:

- 18 Gij dan, hoort de gelijkenis van den zaaier.
19 Als iemand het woord des Koninkrijks hoort
en niet verstaat,
zoo komt de booze
en rukt weg 't geen in zijn hart gezaaid was;
deze is degene, die bij den weg bezaaid is.
- 20 Maar die in steenachtige *plaatsen* bezaaid is,
deze is degene,
die het woord hoort
en dat terstond met vreugde ontvangt;
21 doch hij heeft geen wortel in zichzelf,
maar is voor eenen tijd;
en als verdrukking of vervolging komt om des Woords wille,
zoo wordt hij terstond geërgerd.
- 22 En die in de doornen bezaaid is,
deze is degene,
die het woord hoort
en de zorgvuldigheid dezer wereld
en de verleiding des rijkdoms verstikt het Woord,
en het wordt onvruchtbaar.
- 23 Die nu in de goede aarde bezaaid is,
deze is degene,
die het Woord hoort en verstaat,
die ook vrucht draagt en voortbrengt,
de één honderd-,
de ander zestig-,
en de ander dertig-*voud*."

Gelijkenis van het onkruid tusschen de tarwe:

- 24 Eene andere gelijkenis heeft Hij hun voorgesteld,
zeggende:
"Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een mensch,
die goed zaad zaaide in zijnen akker;
25 en als de menschen sliepen,
kwam zijn vijand
en zaaide onkruid midden in de tarwe
en ging weg.
- 26 Toen het nu *tot* kruid opgeschoten was
en vrucht voortbracht,
toen openbaarde zich ook het onkruid.
- 27 En de dienstknechten van den heer des huizes gingen
en zeiden tot hem:
'Heere, hebt gij niet goed zaad in uwen akker gezaaid?
Vanwaar heeft hij dan dit onkruid?'
- 28 En hij zeide tot hen:
'Een vijandig mensch heeft dat gedaan.'
En de dienstknechten zeiden tot hem:

'Wilt gij dan,
dat wij henengaan
en datzelve vergaderen?'
29 Maar hij zeide:
'Neen, opdat gij het onkruid vergaderende,
ook mogelijk met hetzelfde de tarwe niet uittrekt.
30 Laat ze beiden te zamen opwassen tot den oogst,
en in den tijd des oogstes zal ik tot de maaiers zeggen:
"Vergadert eerst het onkruid
en bindt het in busselen om hetzelfde te verbranden;
maar brengt de tarwe te zamen in mijne schuur.'""

De gelijkenis van het mosterdzaad en het zuurdeeg:

31 Eene andere gelijkenis heeft Hij hun voorgesteld,
zeggende:
"Het Koninkrijk der hemelen is gelijk het mosterdzaad,
hetwelk een mensch heeft genomen
en in zijn akker gezaaid;
32 hetwelk wel het minste is onder alle de zaden,
maar wanneer het opgewassen is,
dan is het het meeste van de moeskruiden
en het wordt een boom,
alzoó dat de vogelen des hemels komen
en nestelen in zijne takken."
33 Eene andere gelijkenis sprak Hij tot hen, *zeggende*:
"Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een zuurdeesem,
welken eene vrouw nam
en verborg in drie maten meel,
totdat het geheel gezuurd was."
34 Alle deze dingen heeft Jezus tot de scharen gesproken door gelijkenissen,
en zonder gelijkenis sprak Hij tot hen niet;
35 opdat vervuld zoude worden wat gesproken is door den Profeet,
zeggende:
"Ik zal mijnen mond opendoen door gelijkenissen,
ik zal voortbrengen
dingen, die verborgen waren van de grondlegging der wereld."

De verklaring van de gelijkenis van het onkruid onder de tarwe:

36 Toen nu Jezus de scharen van Zich gelaten had,
ging Hij naar huis.
En Zijne discipelen kwamen tot Hem,
zeggende:
"Verklaar ons de gelijkenis van het onkruid des akkers."
37 En Hij antwoordende
zeide tot hen:
"Die het goede zaad zaait,
is de Zoon des menschen;
38 en de akker is de wereld;
en het goede zaad zijn de kinderen des Koninkrijks;
en het ónkruid zijn de kinderen des boozen;
39 en de vijand, die hetzelfde gezaaid heeft, is de duivel;
en de oogst is de voleinding der wereld;
en de maaiers zijn de Engelen.
40 Gelijkerwijs dan het onkruid vergaderd en met vuur verbrand wordt,
alzóó zal het *ook* zijn in de voleinding dezer wereld:
41 de Zoon des menschen zal Zijne Engelen uitzenden,

- en zij zullen uit Zijn Koninkrijk vergaderen alle de ergernissen
en degenen, die de ongerechtigheid doen,
42 en zullen dezelve in den vurigen oven werpen:
dáár zal weening zijn en knersing der tanden.
43 Dan zullen de rechtvaardigen blinken gelijk de zon in 't Koninkrijk huns Vaders.
Die ooren heeft om te hooren, die hoore.

De schat in den akker:

- 44 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een schat in den akker verborgen,
welken een mensch gevonden hebbende,
verborg *dien*,
en van blijdschap over denzelven gaat hij henen
en verkoopt al wat hij heeft,
en koopt dien akker.

De kostbare parel:

- 45 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een koopman,
die schoone paarden zoekt;
46 dewelke hebbende ééne parel van groote waarde gevonden,
ging henen
en verkocht al wat hij had,
en kocht dezelve.

Het vischnet:

- 47 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een net geworpen in de zee,
en dat allerlei soort *van visschen* samenbrengt;
48 hetwelk de *visschers*, wanneer het vol geworden is,
aan den oever optrekken,
en nederzittende lezen zij het goede uit in *hunne* vaten,
maar het kwade werpen zij weg.
49 Alzóó zal het in de voleinding der eeuwen wezen;
de Engelen zullen uitgaan
en de boozen uit het midden der rechtvaardigen afscheiden,
50 en zullen dezelve in den vurigen oven werpen:
dáár zal weening zijn
en knersing der tanden."
51 En Jezus zeide tot hen:
"Hebt gij dit alles verstaan?"
Zij zeiden tot Hem:
"Ja, Heere."
52 En Hij zeide tot hen:
"Daarom een iegelijk Schriftgeleerde,
in het Koninkrijk der hemelen onderwezen,
is gelijk een heer des huizes,
die uit zijnen schat nieuwe en oude dingen voortbrengt."
53 En het is geschied,
als Jezus deze gelijkenissen geëindigd had,
vertrok Hij van daar.

Verworpen in Zijn vaderstad:

- 54 En gekomen zijnde in Zijn vaderland,
leerde Hij hen in hunne Synagogen,
zoodat zij zich ontzettekeden
en zeiden:
"Van waar *komt* Dezen die wijsheid en die krachten?
55 Is Deze niet de Zoon des timmermans?
En is Zijne Moeder niet genaamd Maria,
en Zijne broeders Jacobus en Joses en Simon en Judas?"

- 56 En Zijne zusters, zijn zij niet allen bij ons?
Van waar *komt* dan dezen dit alles?"
- 57 En zij werden aan Hem geërgerd.
Maar Jezus zeide tot hen:
"Een Profeet is niet ongeëerd dan in zijn vaderland
en in zijn huis."
- 58 En Hij heeft aldaar niet vele krachten gedaan vanwege hun ongelooft.

14

Dood van Johannes den Dooper:

- 1 Te dierzelfder tijd hoorde Herodes de Viervorst het gerucht van Jezus
2 en zeide tot zijne knechten:
"Deze is Johannes de Dooper;
hij is opgewekt van de dooden
en daarom werken die krachten in hem."
- 3 Want Herodes had Johannes gevangen genomen
en hem gebonden
en in den kerker gezet om den wille van Herodias,
de huisvrouw van Filippus zijnen broeder:
- 4 want Johannes zeide tot hem:
"Het is u niet geoorloofd haar te hebben."
- 5 En willende hem dooden vreesde hij het volk,
omdat zij hem hielden voor een Profeet.
- 6 Maar als de dag van Herodes' geboorte gehouden werd,
danste de dochter van Herodias in het midden *van hen*,
en zij behaagde Herodes:
- 7 waarom hij haar met eede beloofde te geven
wat zij ook eischen zoude.
- 8 En zij, te voren onderricht zijnde van hare moeder,
zeide:
"Geef mij hier in een schotel het hoofd van Johannes den Dooper."
- 9 En de koning werd bedroefd;
doch om de eeden
en degenen die met *hem* aanzaten,
gebood hij,
dat het *haar* zoude gegeven worden,
- 10 en zond henen
en onthoofdde Johannes in den kerker.
- 11 En zijn hoofd werd gebracht in een schotel
en aan het dochterken gegeven;
en zij droeg het tot hare moeder.
- 12 En zijne discipelen kwamen
en namen het lichaam weg
en begroeven hetzelfde,
en gingen
en boodschapten het Jezus.

Spijziging der vijfduizend:

- 13 En *als* Jezus *dit* hoorde,
vertrok hij van daar te sloop naar eene woeste plaats alleen;
en de scharen, *dat* hoorende,
zijn Hem te voet gevolgd uit de steden.
- 14 En Jezus uitgaande,
zag eene groote schare
en werd innerlijk met ontferming over hen bewogen
en genas hunne kranten.
- 15 En als het nu avond werd,

- kwamen Zijne discipelen tot Hem,
zeggende:
"Deze plaats is woest
en de tijd is nu voorbijgegaan;
laat de scharen van U,
opdat zij henegaan in de vlekken
en zichzelf spijs koopen."
16 Maar Jezus zeide tot hen:
"t Is hun niet van noode henen te gaan:
geeft gij hun te eten."
17 Doch zij zeiden tot Hem:
"Wij hebben hier niet dan vijf brooden
en twee visschen."
18 En hij zeide:
"Brengt Mij dezelve hier."
19 En Hij beval de scharen neder te zitten op het gras
en nam de vijf brooden en de twee visschen,
en opwaarts ziende naar den hemel,
zegende Hij dezelve;
en als Hij ze gebroken had,
gaf Hij de brooden aan de discipelen,
en de discipelen aan de scharen.
20 En zij aten allen
en werden verzadigd;
en zij namen op het overschot der brokken,
twaalf volle korven.
21 Die nu gegeten hadden waren omtrent vijf duizend mannen,
zonder de vrouwen en kinderen.

Jezus wandelt op de zee:

- 22 En terstond dwong Jezus Zijne discipelen in het schip te gaan
en vóór Hem af te varen naar de andere zijde,
terwijl Hij de scharen van Zich zoude laten.
23 En als Hij nu de scharen van Zich gelaten had,
klom Hij op den berg alléén om te bidden.
En als het nu avond was geworden,
zoo was Hij daar alléén.
24 En het schip was nu midden in de zee,
zijnde in nood van de baren;
want de wind was *hun* tegen.
25 Maar ter vierde nachtwake kwam Jezus af tot hen,
wandelende op de zee.
26 En de discipelen ziende Hem op de zee wandelen,
werden ontroerd,
zeggende:
"Het is een spooksel";
en zij schreeuwden van vrees.
27 Maar terstond sprak Jezus hen aan,
zeggende:
"Zijt goedsmoeds,
Ik ben het,
vrees niet."
28 En Petrus antwoordde Hem
en zeide:
"Heere, indien Gij het zijt,
zoo gebied mij tot U te komen op het water."
29 En hij zeide:
"Kom."

- En Petrus klom neder van het schip
en wandelde op het water om tot Jezus te komen.
- 30 Maar ziende den sterken wind,
werd hij bevreesd,
en als hij begon te zinken
riep hij,
zeggende:
"Heere, behoud mij."
- 31 En Jezus terstond de hand uitstekende,
greep hem aan
en zeide tot hem:
"Gij kleingeloovige,
waarom hebt gij gewankeld?"
- 32 En als zij in 't schip geklommen *waren*,
stilde de wind.
- 33 Die nu in het schip *waren*,
kwamen
en aanbaden Hem,
zeggende:
"Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon."
- 34 En overgevaren zijnde kwamen zij in het land Gennésareth.
- 35 En als de mannen van die plaats Hem werden kennende,
zonden zij in dat geheele omliggende land
en brachten tot hem alle die kwalijk gesteld waren,
- 36 en baden Hem, dat zij alleenlijk den zoom Zijns kleeds zouden mogen aanraken;
en zoovelen als *Hem* aanraakten, werden gezond.

15

Gods gebod en menselijke inzettingen:

- 1 Toen kwamen tot Jezus *eenige* Schriftgeleerden en Farizeërs,
die van Jeruzalem *waren*,
zeggende:
- 2 "Waarom overtreden Uwe discipelen de inzettingen der ouden?
Want zij wasschen hunne handen niet,
wanneer zij brood zullen eten."
- 3 Maar Hij antwoordende zeide tot hen:
"Waarom overtreedt ook gij het gebod Gods door uwe inzetting?
4 Want God heeft geboden,
zeggende:
'Eer uwen vader en uwe moeder';
en:
'Wie vader of moeder vloekt,
die zal den dood sterven.'
- 5 Maar gij zegt:
'Zoo wie tot vader of moeder zal zeggen:
'*Het* is een gave zoo wat u van mij zoude kunnen ten nutte komen',
en zijnen vader of zijne moeder geenszins zal eeren,' *die voldoet*.
- 6 En gij hebt *alzóó* Gods gebod krachteloos gemaakt door uwe inzetting.
- 7 Gij geveinsden, wèl heeft Jesaja van u geprofeteerd,
zeggende:
- 8 'Dit volk genaakt Mij met hunnen mond
en eert Mij met de lippen,
maar hun hart houdt zich verre van Mij;
9 doch tevergeefs eeren zij Mij,
leerende leeringen, *die* geboden van menschen *zijn*.'"
- 10 En als Hij de scharen tot Zich geroepen had,
zeide Hij tot hen:

"Hooft en verstaat:
11 hetgeen den mond ingaat, ontreinigt den mensch niet;
maar hetgeen ten monde uitgaat, dat ontreinigt den mensch."
12 Toen kwamen Zijne discipelen tot Hem
en zeiden tot Hem:
"Weet gij *wel*,
dat de Farizeërs deze rede hoorende, geërgerd zijn geweest?"
13 Maar Hij antwoordende zeide:
"Alle plant, die Mijn hemelsche Vader niet geplant heeft,
zal uitgeroeid worden.
14 Laat ze varen,
zij zijn blinde leidlieden der blinden;
indien nu de blinde den blinde leidt,
zoo zullen zij beiden in de gracht vallen."
15 En Petrus antwoordende zeide tot Hem:
"Verklaar ons deze gelijkenis."
16 Maar Jezus zeide:
"Zijt ook gijlieden alsnog onwetende?
17 Verstaat gij nog niet,
dat al wat den mond ingaat,
in den buik komt
en in de heimelijkheid wordt uitgeworpen?
18 Maar die dingen die den mond uitgaan,
komen voort uit het hart
en die ontreinigen den mensch.
19 Want uit het hart komen voort booze bedenkingen,
doodslagen,
overspelen,
hoererijen,
dieverijen,
valsche getuigenissen,
lasteringen;
20 deze dingen zijn het, die den mensch ontreinigen,
maar het eten met ongewasschen handen ontreinigt den mensch niet."

De Kananeesche vrouw:

21 En Jezus van daar gaande,
vertrok naar de deelen van Tyrus en Sidon.
22 En zie
eene Kananeesche vrouw uit die landpale komende
riep tot Hem,
zeggende:
"Heere, *gij* Zone Davids, ontferm u mijner,
mijne dochter is deerlijk van den duivel bezeten."
23 Doch Hij antwoordde haar niet één woord.
En Zijne discipelen tot Hem komende,
baden Hem,
zeggende:
"Laat ze van U,
want zij roept ons na."
24 Maar Hij antwoordende zeide:
"Ik ben niet gezonden dan tot de verlorene schapen van het huis Israëls."
25 En zij kwam
en aanbad Hem,
zeggende:
"Heere, help mij."
26 Doch Hij antwoordde
en zeide:

- "Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen
en den hondekens *voor* te werpen."
- 27 En zij zeide:
"Ja, Heere, doch de hondekens eten ook van de brokskens,
die daar vallen van de tafel hunner heeren."
- 28 Toen antwoordde Jezus
en zeide tot haar:
"O vrouw, groot is uw geloof:
u geschiede gelijk gij wilt."
En hare dochter werd gezond van diezelfde ure.

Spijziging der vierduizend:

- 29 En Jezus van daar vertrekkende,
kwam aan de zee van Galiléa
en klom op den berg
en zat daar neder.
- 30 En vele scharen zijn tot Hem gekomen,
hebbende bij zich kreupelen,
blinden,
stommen,
lammen
en vele anderen,
en wierpen ze voor de voeten van Jezus;
en Hij genas dezelve:
- 31 alzoo dat de scharen zich verwonderden,
ziende de stommen sprekende,
de lammen gezond,
de kreupelen wandelende
en de blinden ziende;
en zij verheerlijkten den God Israëls.
- 32 En Jezus Zijne discipelen tot Zich geroepen hebbende,
zeide:
"Ik word innerlijk met ontferming bewogen over de schare,
omdat zij nu drie dagen bij Mij gebleven zijn
en niet hebben wat zij eten zouden;
en Ik wil ze niet nuchteren ván Mij laten,
opdat zij op den weg niet bezwijken."
- 33 En Zijne discipelen zeiden tot Hem:
"Van waar *zullen* wij zoovele brooden in de woestijn *bekomen*,
dat wij zulk eene groote schare zouden verzadigen?"
- 34 En Jezus zeide tot hen:
"Hoe veel brooden hebt gij?"
Zij zeiden:
"Zeven,
en weinige vischkens."
- 35 En Hij gebod de scharen neder te zitten op de aarde.
- 36 En Hij nam de zeven brooden en de visschen,
en als Hij gedankt had,
brak Hij ze
en gaf ze aan Zijne discipelen
en de discipelen *gaven* ze aan de schare.
- 37 En zij aten allen
en werden verzadigd
en zij namen óp het overschot der brokken,
zeven volle manden.
- 38 En die gegeten hadden waren vier duizend mannen,
zonder de vrouwen en kinderen.
- 39 En de scharen ván Zich gelaten hebbende,

ging Hij in het schip
en kwam in de landpalen van Magdala.

16

Den Farizeërs een teeken geweigerd:

- 1 En de Farizeërs en Sadduceërs tot Hem gekomen zijnde
en Hem verzoekende,
begeerden van Hem,
dat Hij hun een teeken uit den hemel zoude toonen.
- 2 Maar Hij antwoordde
en zeide tot hen:
"Als het avond geworden is,
zegt gij:
'Schoon weder, want de hemel is rood';
en des morgens:
'Heden onweder, want de hemel is droevig rood'.
Gij geveinsden,
het aanschijn des hemels weet gij wel te onderscheiden,
en kunt gij de teekenen der tijden niet *onderscheiden*?"
- 4 Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teeken:
en *hun* zal geen teeken gegeven worden dan het teeken van Jona den Profet."
En hen verlatende ging Hij weg.

Waarschuwing voor het zuurdeeg:

- 5 En als Zijne discipelen op de andere zijde gekomen waren,
hadden zij vergeten brooden *mede* te nemen.
- 6 En Jezus zeide tot hen:
"Ziet toe
en wacht u van den zuurdeesem der Farizeërs en Sadduceërs."
- 7 En zij overleiden bij zichzelf,
zeggende:
"*Het is*, omdat wij geen brooden *medegenomen* hebben."
- 8 En Jezus *dat* wetende,
zeide tot hen:
"Wat overlegt gij bij uzelve, gij kleingeloovigen,
dat gij geen brooden *medegenomen* hebt?"
- 9 Verstaat gij nog niet
en gedenkt gij niet aan de vijf brooden der vijfduizend *mannen*,
en hoeveel korven gij opnaamt;
- 10 noch aan de zeven brooden der vier duizend *mannen*,
en hoe veel manden gij opnaamt?"
- 11 Hoe verstaat gij niet,
dat Ik van u van geen brood gesproken heb,
als ik zeide, dat gij u wachten zoudt van den zuurdeesem der Farizeërs en Sadduceërs?"
- 12 Toen verstonden zij, dat Hij niet gezegd had,
dat zij zich wachten zouden van den zuurdeesem des broods,
maar van de leer der Farizeërs en Sadduceërs.

De belijdenis van Petrus:

- 13 Als nu Jezus gekomen was in de deelen van Caeseréa Filippi,
vraagde Hij Zijne discipelen,
zeggende:
"Wie zeggen de menschen, dat Ik, de Zoon des menschen, ben?"
- 14 En zij zeiden:
"Sommigen: Johannes de Dooper;
en anderen: Elia;
en anderen: Jeremia of een van de Profeten."

- 15 Hij zeide tot hen:
"Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?"
- 16 En Simon Petrus antwoordende, zeide tot Hem:
"Gij zijt de Christus,
de Zoon des levenden Gods."
- 17 En Jezus antwoordende, zeide tot hem:
"Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona;
want vleesch en bloed heeft u *dat* niet geopenbaard,
maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.
- 18 En Ik zeg u ook,
dat gij zijt Petrus,
en op deze Petra zal Ik Mijne gemeente bouwen
en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen.
- 19 En Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen;
en zoo wat gij zult binden op de aarde,
zal in de hemelen gebonden zijn;
en zoo wat gij ontbinden zult op de aarde,
zal in de hemelen ontbonden zijn."
- 20 Toen verbood Hij Zijnen discipelen,
dat zij niemand zeggen zouden,
dat Hij was Jezus de Christus.

Eerste aankondiging van het lijden:

- 21 Van toen aan begon Jezus Zijnen discipelen te vertoonen,
dat Hij moest henegaan naar Jeruzalem
en veel lijden van de Ouderlingen en Overpriesteren en Schriftgeleerden,
en gedood worden,
en ten derden dage opgewekt worden.
- 22 En Petrus Hem tot zich genomen hebbende,
begon Hem te bestraffen,
zeggende:
"Heere, wees u genadig:
dit zal u geenszins geschieden."
- 23 Maar Hij Zich omkeerende,
zeide tot Petrus:
"Ga weg achter mij, satan,
gij zijt Mij een aanstoot;
want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn,
maar die der menschen zijn."
- 24 Toen zeide Jezus tot Zijne discipelen:
"Zoo iemand achter Mij wil komen,
die verloochene zichzelf,
en neme zijn kruis op
en volge mij.
- 25 Want zoo wie zijn leven zal willen behouden,
die zal hetzelfde verliezen;
maar zoo wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil,
die zal hetzelfde vinden.
- 26 Want wat baat het een mensch,
zoo hij de geheele wereld gewint
en lijdt schade zijner ziele?
Of wat zal een mensch geven tot lossing van zijne ziel?
- 27 Want de Zoon des menschen zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders,
met Zijne engelen,
en alsdan zal Hij een iegelijk vergelden naar zijn doen.
- 28 Voorwaar zeg Ik u,
daar zijn sommigen van die hier staan,
welke den dood niet smaken zullen,

totdat zij den Zoon des menschen zullen hebben zien komen in Zijn Koninkrijk."

17

De verheerlijking op den berg:

- 1 En na zes dagen nam Jezus met Zich
 Petrus
 en Jacobus
 en Johannes zijnen broeder,
en bracht hen op eenen hoogen berg alleen.
- 2 En Hij werd voor hen veranderd van gedaante;
en Zijn aangezicht blonk gelijk de zon
en Zijne kleederen werden wit gelijk het licht.
- 3 En zie,
van hen werden gezien Mozes en Elia,
met Hem samensprekende.
- 4 En Petrus antwoordende,
zeide tot de Jezus:
"Heere, 't is goed, dat wij hier zijn;
zoo Gij wilt,
laat ons hier drie tabernakelen maken,
voor U eenen,
voor Mozes eenen,
en eenen voor Elia."
- 5 Terwijl Hij nog sprak,
zie,
eene luchtige wolk heeft hen overschaduwd;
en zie,
eene Stem uit de wolk,
zeggende:
"Deze is Mijn geliefde Zoon,
in den welken Ik Mijn welbehagen heb:
hoort Hem."
- 6 En de discipelen *dit* hoorende,
vielen op hun aangezicht
en werden zeer bevreesd.
- 7 En Jezus bij hen komende,
raakte ze aan
en zeide:
"Staat op
en vreest niet."
- 8 En hunne oogen opheffende,
zagen zij niemand dan Jezus alleen.
- 9 En als zij van den berg afkwamen,
gebood hun Jezus,
zeggende:
"Zegt niemand dit gezicht,
totdat de Zoon des menschen zal opgestaan zijn uit de dooden."
- 10 En Zijne discipelen vraagden Hem,
zeggende:
"Wat zeggen dan de Schriftgeleerden,
dat Elia eerst moet komen?"
- 11 Doch Jezus antwoordende,
zeide tot hen:
"Elia zal wel eerst komen
en alles weder oprichten;
maar Ik zeg u,
dat Elia nu gekomen is,
- 12

- en zij hebben hem niet gekend,
doch zij hebben aan hem gedaan al wat zij hebben gewild:
alzóó zal ook de Zoon des menschen van hen lijden."
13 Toen verstonden de discipelen,
dat hij hun van Johannes de Dooper gesproken had.

Een maanzieke knaap genezen:

- 14 En als zij bij de schare gekomen waren,
kwam tot Hem een mensch,
vallende voor Hem op de knieën,
en zeggende:
15 "Heere, ontferm u over mijn zoon,
want hij is maanziek
en is in zwaar lijden;
want menigmaal valt hij in 't vuur
en menigmaal in 't water:
16 en ik heb hem tot Uwe discipelen gebracht,
en zij hebben hem niet kunnen genezen."
17 En Jezus antwoordende zeide:
"O ongeloovig en verkeerd geslacht,
hoe lang zal Ik nog met ulieden zijn,
hoe lang zal Ik u nog verdragen?
Breng hem Mij hier."
18 En Jezus bestrafte hem,
en de duivel ging van hem uit
en het kind werd genezen van die ure af.
19 Toen kwamen de discipelen tot Jezus alleen
en zeiden:
"Waarom hebben wij hem niet kunnen uitwerpen?"
20 En Jezus zeide tot hen:
"Om uws ongeloofs wil;
want voorwaar zeg Ik u,
zoo gij een geloof hadt als een mostaardzaad,
gij zoudt tot dezen berg zeggen:
'Ga henen van hier derwaarts,'
en hij zal henengaan;
en niets zal u onmogelijk zijn.
21 Maar dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten."

Tweede lijdensaankondiging:

- 22 En als zij in Galiléa verkeerden,
zeide Jezus tot hen:
"De Zoon des menschen zal overgeleverd worden
in de handen der menschen,
23 en zij zullen Hem dooden,
en ten derden dage zal Hij opgewekt worden."
En zij werden bedroefd.

De tempelbelasting:

- 24 En als zij te Kapernaüm ingekomen waren,
gingen tot Petrus die de didrachmen ontvingen,
en zeiden:
"Uw Meester,
betaalt Hij de didrachmen niet?"
25 Hij zeide: "Ja."
En toen hij in huis gekomen was,
voorkwam Hem Jezus,
zeggende:

"Wat dunkt u, Simon?
de koningen der aarde, van wie nemen zij tollen of schatting,
van hunne zonen of van de vreemden?"
26 Petrus zeide tot Hem:
"Van de vreemden."
Jezus zeide tot hem:
"Zoo zijn dan de zonen vrij.
27 Maar opdat wij hun geenen aanstoot geven,
ga henen naar de zee,
werp den angel *uit*
en neem den eersten visch, die opkomt,
en zijnen mond geopend hebbende zult gij eenen stater vinden;
neem dien
en geef hem aan hen, voor Mij en u."

18

De kleinen en de ergernissen:

1 Te dierzelfder ure kwamen de discipelen tot Jezus,
zeggende:
"Wie is toch de meeste in 't Koninkrijk der hemelen?"
2 En Jezus een kindeken tot Zich geroepen hebbende,
stelde dat in 't midden van hen,
3 en zeide:
"Voorwaar zeg Ik u,
indien gij u niet verandert
en wordt gelijk de kinderkens,
zoo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.
4 Zoo wie dan zichzelf zal vernederen gelijk dit kindeken,
deze is de meeste in het Koninkrijk der hemelen;
5 en zoo wie zoodanig een kindeken ontvangt in Mijnen Naam,
die ontvangt Mij.
6 Maar zoo wie één van deze kleinen,
die in Mij gelooven ergert,
het ware hem nutter,
dat een molensteen aan zijnen hals gehangen
en dat hij verzonken ware in de diepte der zee.
7 Wee der wereld van de ergernissen;
want het is noodzakelijk,
dat de ergernissen komen,
doch wee dien mensch,
door welken de ergernis komt.
8 Indien dan uwe hand of uw voet u ergert,
houw ze af en werp ze van u:
het is beter tot het leven in te gaan kreupel of verminkt *zijnde*,
dan twee handen of twee voeten hebbende
in 't eeuwige vuur geworpen te worden.
9 En indien uw oog u ergert,
trek het uit en werp het van u:
het is beter maar één oog hebbende tot het leven in te gaan,
dan twee oogen hebbende in 't helsche vuur geworpen te worden.
10 Ziet toe,
dat gij niet één van deze kleinen veracht;
want Ik zeg ulieden,
dat hunne Engelen in de hemelen altijd zien het aangezicht Mijns Vaders,
Die in de hemelen is.
11 Want de Zoon des menschen is gekomen om zalig te maken dat verloren was.
12 Wat dunkt u?"

- Indien eenig mensch honderd schapen had,
en één uit dezelve afgedwaald ware,
zal hij niet de negen en negentig laten,
en op de bergen henengaande het afgedwaalde zoeken?
- 13 En indien het geschiedt, dat hij hetzelfde vindt,
voorwaar, ik zeg u,
dat hij zich meer verblijdt over hetzelfde
dan over de negen en negentig, die niet afgedwaald zijn geweest.
- 14 Alzóó is de wil niet uws Vaders, Die in de hemelen is,
dat één van deze kleinen verloren ga.

Als een broeder zondigt:

- 15 Maar indien uw broeder tegen u gezondigd heeft,
ga henen
en bestraf hem tusschen u en hem alleen;
indien hij u hoort,
zoo hebt gij uwen broeder gewonnen;
- 16 maar indien hij *u* niet hoort,
zoo neem nog één of twee met u,
opdat in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta.
- 17 En indien hij denzelven geen gehoor geeft,
zoo zegt het der gemeente,
en indien hij ook der gemeente geen gehoor geeft,
zoo zij hij u als de heiden en de tollenaar.
- 18 Voorwaar zeg Ik u,
al wat gij op aarde binden zult,
zal in den hemel gebonden wezen;
en al wat gij op de aarde ontbinden zult,
zal in den hemel ontbonden wezen.
- 19 Wederom zeg Ik u,
indien daar twee van u samenstemmen op de aarde over eenige zaak,
die zij zouden mogen begeeren,
dat die hun zal geschieden van Mijnen Vader, Die in de hemelen is,
want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijnen Naam,
20 daar ben Ik in het midden van hen."

Gelijkenis van den onbarmhartigen dienstknecht:

- 21 Toen kwam Petrus tot Hem
en zeide:
"Heere, hoe menigmaal zal mijn broeder tegen mij zondigen
en ik hem vergeven?
Tot zevenmaal?"
- 22 Jezus zeide tot hem:
"Ik zeg u,
niet tot zevenmaal,
maar tot zeventigmaal *zevenmaal*.
- 23 Daarom wordt het Koninkrijk der hemelen vergeleken bij een zekeren koning,
die rekening met zijne dienstknechten houden wilde.
- 24 Als hij nu begon te rekenen,
werd tot hem gebracht, een die schuldig was tienduizend talenten.
- 25 En als hij niet had om te betalen,
beval zijn heer,
dat men hem zoude verkoopen,
en zijne vrouw en kinderen,
en al wat hij had,
en dat *de schuld* zoude betaald worden.
- 26 De dienstknecht dan nedervallend,
aanbad hem,

zeggende:
 "Heere, wees lankmoedig over mij
 en ik zal u alles betalen."
 27 En de heer van dezen dienstknecht met barmhartigheid innerlijk bewogen zijnde,
 heeft hem ontslagen
 en de schuld hem kwijtgescholden.
 28 Maar die dienstknecht uitgaande,
 heeft gevonden eenen zijner mede-dienstknechten,
 die hem honderd penningen schuldig was,
 en hem aanvattende greep *hem* bij de keel,
 zeggende:
 "Betaal mij wat gij schuldig zijt."
 29 Zijn mededienstknecht dan,
 nedervallende aan zijne voeten,
 bad hem,
 zeggende:
 "Wees lankmoedig over mij,
 en ik zal u alles betalen."
 30 Doch hij wilde niet,
 maar ging henen
 en wierp hem in de gevangenis,
 totdat hij de schuld zoude betaald hebben.
 31 Als nu zijne mededienstknechten zagen hetgeen geschied was,
 zijn zij zeer bedroefd geworden,
 en komende verklaarden zij hunnen heer al wat er geschied was.
 32 Toen heeft hem zijn heer tot zich geroepen
 en zeide:
 "Gij booze dienstknecht,
 al die schuld heb ik u kwijtgescholden,
 dewijl gij mij gebeden hebt:
 33 behoordet gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen,
 gelijk ik ook mij over u ontfermd heb?"
 34 En zijn heer vertoornd zijnde,
 leverde hem den pijnigers over,
 totdat hij zoude betaald hebben al wat hij hem schuldig was.
 35 Alzóó zal ook Mijn hemelsche Vader u doen,
 indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijnen broeder zijne misdaden."

19

Over echtscheiding:

1 En het geschiedde toen Jezus deze woorden geëindigd had,
 dat Hij vertrok van Galiléa,
 en kwam over den Jordaan,
 in de landpalen van Judéa.
 2 En vele scharen volgden Hem,
 en Hij genas ze aldaar.
 3 En de Farizeërs kwamen tot Hem,
 verzoekende Hem
 en zeggende tot Hem:
 "Is het een mensch geoorloofd zijne vrouw te verlaten
 om allerlei oorzaak?"
 4 Doch Hij antwoordende zeide tot hen:
 "Hebt gij niet gelezen,
Die van den beginne *den mensch* gemaakt heeft,
 dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw,
 5 en gezegd heeft:
Daarom zal een mensch vader en moeder verlaten

- en zal zijne vrouw aanhangen
en die twee zullen tot één vleesch zijn:
6 alzoó dat zij niet meer twee zijn,
 maar één vleesch.
 Hetgeen dan God samengevoegd heeft,
 scheide de mensch niet."
7 Zij zeiden tot Hem:
 "Waarom heeft dan Mozes geboden eenen scheidbrief te geven
 en haar te verlaten?"
8 Hij zeide tot hen:
 "Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten
 u toegelaten uwe vrouwen te verlaten;
 maar van den beginne is 't alzóó niet geweest.
9 Maar Ik zeg u,
 dat zoo wie zijne vrouw verlaat anders dan om hoererij,
 en eene andere trouwt,
 die doet overspel;
 en die de verlatene trouwt,
 doet *óók* overspel."
10 Zijne discipelen zeiden tot Hem:
 "Indien de zaak des menschen met de vrouw alzóó staat,
 zoo is 't niet oorbaar te trouwen."
11 Doch Hij zeide tot hen:
 "Allen vatten dit woord niet,
 maar wien het gegeven is.
12 Want daar zijn gesnedenen, die uit moeders lijf alzóó geboren zijn,
 en daar zijn gesnedenen, die van de menschen gesneden zijn,
 en daar zijn gesnedenen, die zichzelf gesneden hebben om het Koninkrijk der hemelen:
 die *dit* vatten kan, vatte *het*."

Kinderen gezegend:

- 13 Toen werden kinderkens tot Hem gebracht,
 opdat Hij de handen hun zoude opleggen en bidden;
 en de discipelen bestrafden dezelve.
14 Maar Jezus zeide:
 "Laat af van de kinderkens
 en verhindert hen niet tot Mij te komen;
 want derzulken is het Koninkrijk der hemelen."
15 En als Hij hun de handen opgelegd had,
 vertrok Hij van daar.

De rijke jongeling:

- 16 En zie,
 er kwam een tot Hem
 en zeide tot Hem:
 "Goede Meester, wat zal ik goeds doen,
 opdat ik het eeuwige leven hebbe?"
17 En Hij zeide tot hem:
 "Wat noemt gij Mij goed?
 Niemand is goed dan één, *namelijk* God.
 Doch wilt gij in het leven ingaan,
 onderhoud de geboden."
18 Hij zeide tot Hem:
 "Welke?"
 En Jezus zeide:
 "*Deze*: gij zult niet dooden;
 gij zult geen overspel doen;
 gij zult niet stelen;

- 19 gij zult geen valsche getuigenis geven;
eer uwen vader en uwe moeder,
en gij zult uwen naaste liefhebben als uzelfen."
- 20 De jongeling zeide tot Hem:
"Alle deze dingen heb ik onderhouden van mijne jonkheid af:
wat ontbreekt mij nog?"
- 21 Jezus zeide tot hem:
"Zoo gij wilt volmaakt zijn,
ga henen,
verkoop wat gij hebt
en geeft het den armen,
en gij zult eenen schat hebben in den hemel;
en kom herwaarts,
volg Mij."
- 22 Als nu de jongeling dit woord hoorde,
ging hij bedroefd weg;
want hij had vele goederen.
- 23 En Jezus zeide tot Zijne discipelen:
"Voorwaar, Ik zeg u,
dat een rijke bezwaarlijk in het Koninkrijk der hemelen zal ingaan.
- 24 En wederom zeg Ik u,
het is lichter, dat een kemel ga door het oog van eene naald,
dan dat een rijke inga in het Koninkrijk Gods."
- 25 Zijne discipelen nu *dit* hoorende,
werden zeer verslagen,
zeggende:
"Wie kan dan zalig worden?"
- 26 En Jezus *hen* aanziende,
zeide tot hen:
"Bij de menschen is dat onmogelijk,
maar bij God zijn alle dingen mogelijk."
- 27 Toen antwoordde Petrus
en zeide tot Hem:
"Zie,
wij hebben alles verlaten
en zijn U gevolgd:
wat zal ons dan geworden?"
- 28 En Jezus zeide tot hen:
"Voorwaar, Ik zeg u,
dat gij die Mij gevolgd zijt,
in de wedergeboorte,
wanneer de Zoon des menschen zal gezeten zijn op den troon Zijner heerlijkheid,
dat gij ook zult zitten op twaalf tronen,
oordeelende de twaalf geslachten Israëls.
- 29 En zoo wie zal verlaten hebben huizen,
of broeders of zusters,
of vader of moeder,
of vrouw of kinderen,
of akkers om Mijns Naams wil,
die zal honderdvoud ontvangen,
en het eeuwige leven beërven.
- 30 Maar vele eersten zullen de laatsten zijn,
en *vele* laatsten de eersten.

20

Gelijkenis van de arbeiders in den wijngaard:

- 1 Want het Koninkrijk der hemelen is gelijk een heer des huizes,

die met den morgenstond uitging om arbeiders te huren in zijnen wijngaard.
2 En als hij met de arbeiders ééns geworden was voor eenen penning 's daags,
zond hij ze henen in de wijngaard.
3 En uitgegaan zijnde omtrent de derde ure,
zag hij anderen ledig staande op de markt;
4 en hij zeide tot hen:
'Gaat gij óók henen in den wijngaard,
en zoo wat recht is zal ik u geven.'
En zij gingen.
5 Wederom uitgegaan zijnde omtrent de zesde en de negende ure,
deed hij desgelijks.
6 En uitgegaan zijnde omtrent de elfde ure,
vond hij anderen ledig staande,
en zeide tot hen:
'Wat staat gij hier den geheelen dag ledig?'
7 Zij zeiden tot hem:
'Omdat ons niemand gehuurd heeft.'
Hij zeide tot hen:
'Gaat ook gij henen in den wijngaard
en zoo wat recht is, zult gij ontvangen.'
8 Als het nu avond geworden was,
zeide de heer des wijngaards tot zijnen rentmeester:
'Roep de arbeiders
en geef hun het loon,
beginnende van de laatsten tot de eersten.'
9 En als zij kwamen,
die ter elfder ure *gehuurd waren*,
ontvingen zij ieder eenen penning.
10 En de eersten komende meenden,
dat zij meer ontvangen zouden,
en zijzelve ontvingen óók elk eenen penning.
11 En *dien* ontvangen hebbende murmureerden zij tegen den heer des huizes,
12 zeggende:
'Deze laatsten hebben *maar één* uur gearbeid,
en gij hebt ze òns gelijk gemaakt,
die den last des daags en de hitte gedragen hebben.'
13 Doch hij, antwoordende, zeide tot eenen van hen:
'Vriend, ik doe u geen onrecht:
zijt gij niet met mij ééns geworden voor eenen penning?'
14 Neem het uwe
en ga henen;
ik wil dezen laatsten ook geven gelijk als u.
15 Of is het mij niet geoorloofd te doen met het mijne wat ik wil?
Of is uw oog boos, omdat ik goed ben?'
16 Alzóó zullen de laatsten de eersten zijn
en de eersten de laatsten;
want velen zijn geroepen,
maar weinigen uitverkoren."

Derde lijdensaankondiging:

17 En Jezus opgaande naar Jeruzalem,
nam tot zich de twaalf discipelen alleen op den weg,
en zeide tot hen:
18 "Zie,
wij gaan op naar Jeruzalem,
en de Zoon des menschen zal den Overpriesteren
en Schriftgeleerden overgeleverd worden,
en zij zullen Hem ter dood veroordeelen;

19 en zij zullen Hem den heidenen overleveren
om Hem te bespotten
en te geeselen
en te kruisigen;
en ten derden dage zal Hij weder opstaan."

De vraag van de moeder van de zonen van Zebedeüs:

20 Toen kwam de moeder der zonen van Zebedeüs tot Hem
met hare zonen,
Hem aanbiddende,
en begeerende wat van Hem.

21 En Hij zeide tot haar:
"Wat wilt gij?"
Zij zeide tot Hem:
"Zeg dat deze mijne twee zonen zitten mogen
de één tot uwe rechter-
en de ander tot uwe linker-*hand* in Uw Koninkrijk."

22 Maar Jezus antwoordde
en zeide:
"Gijlieden weet niet wat gij begeert;
kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drinken zal,
en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt word?"

23 Zij zeiden tot Hem:
"Wij kunnen."
En Hij zeide tot hen:
"Mijnen drinkbeker zult gij wel drinken,
en met den doop, waarmede Ik gedoopt wordt, zult gij gedoopt worden;
maar het zitten tot Mijne rechter- en Mijne linker-*hand* staat bij Mij niet te geven,
maar *het zal gegeven worden* dien het bereid is van Mijnen Vader."

24 En als de *andere* tien *dat* hoorden,
namen zij het zeer kwalijk van de twee broeders.

25 En als hen Jezus tot Zich geroepen had,
zeide Hij:
"Gij weet,
dat de oversten der volkeren heerschappij voeren over hen,
en de grooten gebruiken macht over hen."

26 Doch alzóó zal het onder u niet zijn,
maar zoo wie onder u zal willen groot worden,
die zij uw dienaar;

27 en zoo wie onder u zal willen de eerste zijn,
die zij uw dienstknecht;

28 gelijk de Zoon des menschen niet is gekomen om gediend te worden,
maar om te dienen
en Zijne ziel te geven *tot* een rantsoen voor velen.

Twee blinden genezen:

29 En als zij van Jericho uitgingen,
is Hem eene groote schare gevolgd.

30 En zie,
twee blinden zittende aan den weg,
als zij hoorden,
dat Jezus voorbijging,
riepen,
zeggende:
"Heere, Gij Zoon Davids, ontferm U onzer."

31 En de schare bestrafte hen,
opdat zij zwijgen zouden,
maar zij riepen te meer,

zeggende:
"Ontferm U onzer, Heere, Gij Zone Davids."
32 En Jezus *stil*staande riep hen
en zeide:
"Wat wilt gij,
dat Ik u doe?"
33 Zij zeiden tot hem:
"Heere, dat onze oogen geopend worden."
34 En Jezus innerlijk bewogen zijnde met barmhartigheid,
raakte hunne oogen aan;
en terstond werden hunne oogen ziende,
en zij volgden Hem.

21

De intocht in Jeruzalem:

1 En als zij nu Jeruzalem genaakten
en gekomen waren te Bethfagé aan den Olijfberg,
toen zond Jezus twee discipelen,
zeggende tot hen:
2 "Gaat henen in het vlek, dat tegen u over *ligt*,
en gij zult terstond eene ezelin gebonden vinden,
en een veulen met haar;
ontbindt ze
en brengt ze tot Mij.
3 En indien u iemand iets zegt,
zoo zult gij zeggen,
dat de Heere deze van noode heeft
en hij zal ze terstond zenden."
4 Dit alles nu is geschied,
opdat vervuld worde 't geen gesproken is door den Profeet,
zeggende:
5 "Zegt der dochter Sions:
Zie
uw Koning komt *tot* u,
zachtmoedig
en gezeten op eene ezelin en een veulen,
zijnde een jong eener jukdragende *ezelin*."
6 En de discipelen heengegaan zijnde
en gedaan hebbende gelijk Jezus hun bevolen had,
7 brachten de ezelin en het veulen,
en leiden hunne kleederen op dezelve
en zetteden *hem* daarop.
8 En de meeste schare spreidden hunne kleederen op den weg,
en anderen hieuwen takken van de boomen
en spreidden ze op den weg.
9 En de scharen, die voorgingen en die volgden, riepen,
zeggende:
"Hosanna den Zone Davids!
Gezegend *is* Hij Die komt in den Naam des HEEREN!
Hosanna in de hoogste *hemelen*!"
10 En als Hij te Jeruzalem inkwam,
werd de geheele stad beroerd,
zeggende:
"Wie is deze?"
11 En de scharen zeiden:
"Deze is Jezus,
de Profeet van Nazaret in Galiléa."

De tempelreiniging:

- 12 En Jezus ging in den tempel Gods
en dreef uit allen,
die verkochten
en kochten in den tempel,
en keerde de tafels der wisselaars om
en de zitstoelen dergenen, die de duiven verkochten;
- 13 en hij zeide tot hen:
"Daar is geschreven:
'Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden';
maar gij hebt dat tot een moordenaarskuil gemaakt."
- 14 En daar kwamen blinden en kreupelen tot Hem in den tempel
en Hij genas dezelve.
- 15 Als nu de Overpriesters en de Schriftgeleerden zagen de wonderheden,
die Hij deed,
en de kinderen roepende in den tempel,
en zeggende:
"Hosanna den Zone Davids":
namen zij dat zeer kwalijk,
16 en zeiden tot Hem:
"Hoort gij *wel* wat deze zeggen?"
En Jezus zeide tot hen:
"Ja;
hebt gij nooit gelezen:
'Uit den mond der jonge kinderen en der zuigelingen
hebt Gij U lof toebereid?'"
- 17 En hen verlatende ging Hij van daar uit de stad naar Bethanië
en overnachtte aldaar.

De vijgeboom verdort:

- 18 En des morgens vroeg,
als Hij wederkeerde naar de stad,
hongerde Hem.
- 19 En ziende eenen vijgeboom aan den weg,
ging Hij naar hem toe
en vond niets aan denzelven dan alleen bladeren
en zeide tot hem:
"Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid."
En de vijgeboom verdorde terstond.
- 20 En de discipelen *dat* ziende verwonderden zich,
zeggende:
"Hoe is de vijgeboom *zoo* terstond verdord?"
- 21 Doch Jezus antwoordende zeide tot hen:
"Voorwaar Ik zeg u,
indien gij geloof hadt
en niet twijfeldet,
gij zoudt niet allen doen 't geen den vijgeboom *is geschied*,
maar indien gij ook tot dezen berg zeidet:
'Wordt opgeheven en in de zee geworpen',
het zoude geschieden;
22 en al wat gij zult begeeren in 't gebed,
geloovende,
zult gij ontvangen."

De vraag naar Jezus bevoegdheid:

- 23 En als Hij in den tempel gekomen was,
kwamen tot Hem, terwijl Hij leerde,

de Overpriesters en de Ouderlingen des volks,
zeggende:

"Door wat macht doet Gij deze dingen,
en wie heeft U deze macht gegeven?"

24 En Jezus antwoordende zeide tot hen:

"Ik zal u ook één woord vragen,
hetwelk indien gij mij zult zeggen,
zoo zal Ik u ook zeggen
door wat macht Ik deze dingen doe.

25 De doop van Johannes, van waar was *die*,
uit den hemel of uit de menschen?"

En zij overleiden bij zichzelf
en zeiden:

"Indien wij zeggen:

'Uit den hemel',

zoo zal Hij ons zeggen:

'Waarom hebt gij Hem dan niet geloofd?"

26 en indien wij zeggen:

'Uit de menschen',

zoo vreezen wij de schare,

want zij houden allen Johannes voor een profeet."

27 En zij Jezus antwoordende zeiden:

"Wij weten 't niet."

En Hij zeide tot hen:

"Zoo zeg Ik u ook niet

door wat macht Ik dit doe.

Gelijkenis der twee zonen:

28 Maar wat dunkt u?

Een mensch had twee zonen,
en gaande tot den eerste zeide hij:

'Zoon, ga henen,
werk heden in Mijnen wijngaard.'

29 Doch hij antwoordde

en zeide:

'Ik wil niet';

en daarna berouw hebbende

ging hij henen.

30 En gaande tot den tweede zeide hij desgelijks,

en deze antwoordde

en zeide:

'Ik *ga*, heer';

en hij ging niet.

31 Wie van deze twee heeft den wil des vaders gedaan?"

Zij zeiden tot Hem:

"De eerste."

Jezus zeide tot hen:

"Voorwaar, Ik zeg u,

dat de tollenaars en de hoeren u voorgaan in het Koninkrijk Gods.

32 Want Johannes is tot u gekomen in de weg der gerechtigheid

en gij hebt hem niet geloofd;

maar de tollenaars en hoeren hebben hem geloofd;

doch gij *zulks* ziende,

hebt daarna geen berouw gehad om hem te gelooven.

Gelijkenis der wijngaardeniers:

33 Hoort eene andere gelijkenis.

Er was een heer des huizes,

- die eenen wijngaard plantte,
en zette eenen tuin daarom,
en groef eenen wijnpersbak daarin,
en bouwde eenen toren,
en verhuurde dien den landlieden,
en reisde buitenslands.
- 34 Toen nu de tijd der vruchten genaakte,
zond hij zijne dienstknechten tot de landlieden
om zijne vruchten te ontvangen.
- 35 En de landlieden nemende zijne dienstknechten,
hebben den éénen geslagen,
en den anderen gedood
en den derden gesteenigd.
- 36 Wederom zond hij andere dienstknechten,
meer *in getal* dan de eerste;
en zij deden hun desgelijks.
- 37 En ten laatste zond hij tot hen zijnen zoon,
zeggende:
"Zij zullen mijnen zoon ontzien."
- 38 Maar de landlieden den zoon ziende,
zeiden onder elkander:
"Deze is de erfgenaam:
komt,
laat ons hem dooden
en zijne erfenis *aan ons* behouden."
- 39 En hem nemende wierpen zij *hem* uit buiten de wijngaard,
en doodden *hem*.
- 40 Wanneer dan de heer des wijngaards komen zal,
wat zal hij dien landlieden doen?"
- 41 Zij zeiden tot Hem:
"Hij zal den kwaden een kwaden dood aandoen
en zal den wijngaard anderen landlieden verhuren,
die Hem de vruchten op hare tijden zullen geven."
- 42 Jezus zeide tot hen:
"Hebt gij nooit gelezen in de Schriften:
'De steen, dien de bouwlieden verworpen hebben,
deze is geworden tot een hoofd des hoeks,
van den HEERE is dit geschied
en het is wonderlijk in onze oogen'?"
- 43 Daarom zeg Ik ulieden,
dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden,
en aan een volk gegeven,
dat zijne vruchten voortbrengt.
- 44 En wie op dezen steen valt,
die zal verpletterd worden;
en op wien hij valt,
dien zal hij vermorzelen."
- 45 En als de Overpriesters en Farizeërs deze Zijne gelijkenissen hoorden,
verstonden zij,
dat Hij van hen sprak.
- 46 En zoekende Hem te vangen,
vreesden zij de scharen,
dewijl deze Hem hielden voor een Profeet.

22

Gelijkenis van het koninklijk bruiloftsmaal:

- 1 En Jezus antwoordende sprak tot hen wederom door gelijkenissen,

zeggende:
 2 "Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een zeker koning,
 die zijnen zoon een bruiloft bereid had,
 3 en zond zijne dienstknechten uit om de genooden ter bruiloft te roepen,
 en zij wilden niet komen.
 4 Wederom zond hij andere dienstknechten uit,
 zeggende:
 "Zegt de genooden:
 "Zie,
 ik heb mijn middagmaal bereid,
 mijn ossen en de gemeste *beesten* zijn geslacht,
 en alle dingen zijn gereed:
 komt tot de bruiloft."
 5 Maar zij *zulks* niet achtende,
 zijn henengegaan,
 deze tot zijnen akker,
 gene tot zijne koopmanschap;
 6 en de anderen grepen zijne dienstknechten,
 deden *hun* smaadheid aan
 en doodden ze.
 7 Als nu de koning *dat* hoorde,
 werd hij toornig,
 en zijne krijgsheiren zendende
 heeft de doodslagers vernield,
 en hunne stad in brand gestoken.
 8 Toen zeide hij tot zijne dienstknechten:
 'De bruiloft is wel bereid,
 doch de genooden waren 't niet waardig.
 9 Daarom gaat op de uitgangen der wegen,
 en zoovelen als gij er zult vinden,
 roept ze tot de bruiloft.'
 10 En die dienstknechten uitgaande op de wegen,
 vergaderden allen die zij vonden,
 beide kwaden en goeden;
 en de bruiloft werd vervuld met aanzittende *gasten*.
 11 En als de koning ingegaan was
 om de aanzittende *gasten* te overzien,
 zag hij aldaar eenen mensch,
 niet bekleed *zijnde* met een bruiloftskleed,
 12 en zeide tot hem:
 'Vriend, hoe zijt gij hierin gekomen,
 geen bruiloftskleed *aan* hebbende?'
 En hij verstomde.
 13 Toen zeide de koning tot de dienaars:
 'Bindt zijne handen en voeten,
 neemt hem weg
 en werpt *hem* uit in de buitenste duisternis:
 dáár zal zijn weening
 en knersing der tanden.
 14 Want velen zijn geroepen,
 maar weinigen uitverkoren.'"

Strikvraag over de belastingpenning:

15 Toen gingen de Farizeërs henen
 en hielden te zamen raad,
 hoe zij Hem verstrikken zouden in Zijne rede.
 16 En zij zonden uit tot hem hunne discipelen met de Herodianen,
 zeggende:

"Meester, wij weten,
dat gij waarachtig zijt
en den weg Gods in waarheid leert
en naar niemand vraagt;
want gij ziet den persoon der menschen niet aan:
17 zegt ons dan,
wat dunkt U,
is het geoorloofd den keizer schatting te geven of niet?"
18 Maar Jezus bekennde hunne boosheid,
zeide:
19 "Gij geveinsden,
wat verzoekt gij mij?
Toont Mij den schattingpenning."
En zij brachten Hem eene penning.
20 En Hij zeide tot hen:
"Wiens is dit beeld en het opschrift?"
21 Zij zeiden tot Hem:
"Des keizers."
21 Toen zeide Hij tot hen:
"Geeft dan den keizer dat des keizers is,
en Gode dat Gods is."
22 En zij, dit hoorende, verwonderden zich,
en Hem verlatende zijn zij weggegaan.

Twistgesprek over de opstanding:

23 Te dienzelfden dage kwamen tot Hem de Sadduceërs,
die zeggen,
dat er geene opstanding is,
en vraagden Hem,
24 zeggende:
"Meester, Mozes heeft gezegd:
Indien iemand sterft,
geen kinderen hebbende,
zoo zal zijn broeder deszelfs vrouw trouwen
en zijnen broeder zaad verwekken.'
25 Nu waren er bij ons zeven broeders;
en de eerste *eene vrouw* getrouwd hebbende, stierf,
en dewijl hij geen zaad had,
zoo liet hij zijne vrouw voor zijnen broeder.
26 Desgelijks ook de tweede,
en de derde,
tot den zevende toe.
27 Ten laatsten na allen is ook de vrouw gestorven.
28 In de opstanding dan,
wiens vrouw zal zij wezen van die zeven?
want zij hebben ze allen gehad."
29 Maar Jezus antwoordde
en zeide tot hen:
"Gij dwaalt,
niet wetende de Schriften,
noch de kracht Gods.
30 Want in de opstanding nemen zij niet ten huwelijk
en worden zij niet ten huwelijk uitgegeven;
maar zij zijn als Engelen Gods in den hemel.
31 En wat aangaat de opstanding der dooden,
hebt gij niet gelezen hetgeen van God tot ulieden gesproken is,
die daar zegt:
32 'Ik ben de God Abrahams

en de God Isaäks
en de God Jakobs?
God is niet een God der dooden,
maar der levenden."

33 En de scharen *dit* hoorende,
werden verslagen over Zijne leer.

Het groote gebod:

34 En de Farizeërs gehoord hebbende,
dat Hij den Sadduceërs den mond gestopt had,
zijn te zamen bijéénvergaderd;

35 en één uit hen,
zijnde een wetgeleerde,
heeft gevraagd,
Hem verzoekende,
en zeggende:

36 "Meester, welk is het groote gebod in de wet?"

37 En Jezus zeide tot hem:

"Gij zult liefhebben den HEERE uwen God
met geheel uw hart
en met geheel uwe ziel
en met geheel uw verstand.'

38 Dit is het eerste en het groote gebod.

39 En het tweede, daaraan gelijk, *is*:

'Gij zult uwen naaste liefhebben als uzelfven.'

40 Aan deze twee geboden hangt de gansche Wet
en de Profeten."

Davids Zoon en Davids Heer:

41 Als nu de Farizeërs te zamen vergaderd waren,
vraagde hen Jezus,

42 en zeide:

"Wat dunkt u van den Christus?"

Wiens Zoon is Hij?"

Zij zeiden tot Hem:

"Davids *zoon*."

43 Hij zeide tot hen:

"Hoe noemt Hem dan David in den Geest *zijn*en Heere,
zeggende:

44 'De HEERE heeft gezegd tot mijnen Heere:

"Zit aan Mijne rechterhand,

totdat Ik uwe vijanden zal gezet hebben

tot een voetbank uwer voeten."

45 Indien Hem dan David noemt *zijn*en Heere,

hoe is Hij zijn zoon?"

46 En niemand kon Hem een woord antwoorden,

en niemand durfde Hem van dien dag aan *iets* meer vragen.

23

Waarschuwing tegen de Schriftgeleerden:

1 Toen sprak Jezus tot de scharen

en tot Zijne discipelen,

2 zeggende:

"De Schriftgeleerden en de Farizeërs zijn gezeten op den stoel van Mozes.

3 Daarom al wat zij u zeggen dat gij houden zult,

houdt *dat* en doe *het*;

maar doet niet naar hunne werken;

- want zij zeggen het
en doen het niet.
- 4 Want zij binden lasten,
die zwaar zijn
en kwalijk om te dragen
en leggen ze op de schouders der menschen:
maar zij willen die met hunne vingers niet verroeren.
- 5 En alle hunne werken doen zij
om van de menschen gezien te worden;
want zij maken hunne gedenkcedels breed
en maken de zoomen van hunne kleederen groot.
- 6 En zij beminnen
de vooraanzitting bij de maaltijden
en de voorgestoelten in de Synagogen,
7 ook de begroetingen op de markten,
en van de menschen genaamd te worden 'Rabbi, Rabbi'.
- 8 Doch gij zult niet 'Rabbi' genaamd worden,
want Één is uw Meester, *namelijk* Christus,
en gij zijt allen broeders.
- 9 En gij zult niemand uwen Vader noemen op de aarde;
want Één is uw Vader, *namelijk* Die in de hemelen is.
- 10 En gij zult niet meesters genoemd worden;
want Één is uw Meester, *namelijk* Christus.
- 11 Maar de meeste van u zal uw dienaar zijn.
- 12 En wie zichzelf verhoogen zal, *die* zal vernederd worden;
en wie zichzelf zal vernederen, *die* zal verhoogd worden.

Het zevenvoudig [feitelijk hier achtvoudig] "wee u":

- 13 Maar wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs,
gij geveinsden,
want gij sluit het Koninkrijk der hemelen voor de menschen,
overmits gij *daar* niet ingaat,
en degenen, die ingaan zouden, niet laat ingaan.
- 14 [Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden;
want gij eet de huizen der weduwen op,
en *dat* onder den schijn van lang te bidden:
daarom zult gij te zwaarder oordeel ontvangen.]
- 15 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs,
gij geveinsden;
want gij omreist zee en land om éenen Jodengenoot te maken;
en als hij het geworden is,
zoo maakt gij hem een kind der helle,
tweemaal meer dan gij *zijt*.
- 16 Wee u, gij blinde leidslieden,
die zegt:
'Zoo wie gezworen zal hebben bij den tempel,
dat is niets;
maar zoo wie gezworen zal hebben bij het goud des tempels,
die is schuldig.'
- 17 Gij dwazen en blinden,
want wat is meerder,
het goud,
of de tempel, die het goud heiligt?
- 18 'En zoo wie gezworen zal hebben bij het altaar,
dat is niets;

- maar zoo wie gezworen zal hebben bij de gave, die daarop is,
die is schuldig.'
- 19 Gij dwazen en blinden,
want wat is meerder,
de gave,
of het altaar, dat de gave heiligt?
- 20 Daarom wie zweert bij het altaar,
die zweert bij hetzelfde en bij al wat daarop is;
- 21 en wie zweert bij den tempel,
die zweert bij denzelfde en bij Dien Die daarin woont;
- 22 en wie zweert bij den hemel,
die zweert bij den troon Gods en bij Dien Die daarop zit.
- 23 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs,
gij geveinsden;
want gij vertient
de munt en de dille en den komijn,
en gij laat ná
het zwaarste der wet,
namelijk het oordeel en de barmhartigheid en het geloof.
Deze dingen moest men doen en de andere niet nalaten.
- 24 Gij blinde leidslieden,
die de mug uitzijgt
en den kemel doorzwelgt.
- 25 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs,
gij geveinsden;
want gij reinigt het buitenste des drinkbekers en des schotels,
maar van binnen zijn zij vol van roof en onmatigheid.
- 26 Gij blinde Farizeër,
reinig eerst wat binnen in den drinkbeker en den schotel is,
opdat ook het buitenste derzelfde rein worde.
- 27 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs,
gij geveinsden;
want gij zijt den witgepleisterden graven gelijk,
die van buiten wel schoon schijnen,
maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinigheid.
- 28 Alzóó ook schijnt gij wel den menschen van buiten rechtvaardig,
maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid.
- 29 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs,
gij geveinsden;
want gij bouwt de graven der profeten op
en versiert de grafteekenen der rechtvaardigen,
en zegt:
- 30 'Indien wij ten tijde onzer vaderen waren geweest,
wij zouden met hen geen gemeenschap gehad hebben
aan het bloed der profeten.'
- 31 Aldus getuigt gij *tegen* u zelve,
dat gij kinderen zijt dergenen,
die de profeten gedood hebben.
- 32 Gij *dan* ook,
vervult de maat uwer vaderen.
- 33 Gij slangen,
gij adderengebroidsels,
hoe zoudt gij de helsche verdoemenis ontvliesen?
- 34 Daarom zie,

Ik zend tot u profeten en wijzen en schriftgeleerden,
 en uit dezelve zult gij *sommigen* dooden en kruisigen,
 en *sommigen* uit dezelve zult gij geeselen in uwe Synagogen
 en zult hen vervolgen van stad tot stad;
 35 opdat op u kome al het rechtvaardige bloed dat vergoten is op de aarde,
 van het bloed des rechtvaardigen Abels af,
 tot op het bloed van Zacharia den zoon van Barachia,
 welke gij gedood hebt tusschen den tempel en het altaar.
 36 Voorwaar zeg Ik u,
 alle deze dingen zullen komen over dit geslacht.

 37 Jeruzalem, Jeruzalem,
 gij die de profeten doodt,
 en steenigt, die tot u gezonden zijn,
 hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijéénvergaderen,
 gelijkerwijs eene hen hare kiekens bijéénvergadert onder de vleugelen,
 en gijlieden hebt niet gewild.
 38 Zie,
 uw huis wordt u woest gelaten.
 39 Want Ik zeg u,
 gij zult Mij van nu aan niet zien,
 totdat gij zeggen zult:
 'Gezegend is Hij,
 Die komt in den Naam des HEEREN.'"

24

Jeruzalems verwoesting. "Het beginsel der smarten":

1 En Jezus ging uit
 en vertrok van den Tempel;
 en Zijne discipelen kwamen bij Hem
 om Hem de gebouwen des tempels te toonen.
 2 En Jezus zeide tot hen:
 "Ziet gij niet alle deze dingen?
 Voorwaar zeg Ik u,
 hier zal niet *een* steen op den *anderen* steen gelaten worden,
 die niet afgebroken zal worden."
 3 En als Hij op den Olijfberg gezeten was,
 gingen de discipelen tot Hem alleen,
 zeggende:
 "Zeg ons,
 wanneer zullen deze dingen zijn?
 En welk *zal* het teeken *zijn* van Uwe toekomst
 en van de voleinding der wereld?"
 4 En Jezus antwoordende zeide tot hen:
 "Ziet toe dat u niemand verleide;
 5 want velen zullen komen onder Mijnen Naam,
 zeggende:
 'Ik ben de Christus',
 en zij zullen velen verleiden.
 6 En gij zult hooren van oorlogen en geruchten van oorlogen:
 zie toe,
 wordt niet verschrikt;
 want alle *die* dingen moeten geschieden,
 maar nog is het einde niet.
 7 Want *het ééne* volk zal tegen *het andere* volk opstaan,
 en *het ééne* koninkrijk tegen *het andere* koninkrijk;
 en daar zullen zijn hongersnooden

- en pestilentiën
en aardbevingen in verscheidene plaatsen.
- 8 Doch alle die dingen *zijn maar* een beginsel der smarten.
- 9 Alsdan zullen zij u overleveren in verdrukking,
en gij zult gehaat worden van alle volkeren om Mijns Naams wille.
- 10 En dan zullen er velen geërgerd worden
en zullen elkander overleveren
en elkander haten.
- 11 En vele valsche profeten zullen opstaan
en zullen er velen verleiden.
- 12 En omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden,
zoo zal de liefde van velen verkouden.
- 13 Maar wie volharden zal tot den einde,
die zal zalig worden.
- 14 En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de geheele wereld gepredikt worden
tot een getuigenis allen volkeren;
en dan zal het einde komen.

De groote verdrukking:

- 15 Wanneer gij dan zult zien den gruwel der verwoesting,
waarvan gesproken is door Daniël den Profeet,
staande in de heilige plaats,
(wie *het* leest,
die merke daarop),
- 16 dat alsdan die in Judéa zijn,
vlieden op de bergen;
- 17 die op het dak is,
kome niet af om iets uit zijn huis weg te nemen;
- 18 en die op den akker is,
keere niet weder terug om zijne kleederen weg te nemen.
- 19 Maar wee den bevruchten en den zogenden *vrouwen* in die dagen.
- 20 Doch bidt,
dat uwe vlucht niet geschiede des winters
noch op eenen sabbat;
- 21 want alsdan zal er groote verdrukking wezen,
hoedanige niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe,
en ook niet zijn zal.
- 22 En zoo die dagen niet verkort werden,
geen vleesch zoude behouden worden;
maar om der uitverkorenen wille zullen die dagen verkort worden.
- 23 Alsdan zoo iemand tot ulieden zal zeggen:
'Zie,
hier is de Christus',
of 'dáár',
gelooft het niet.
- 24 Want daar zullen valsche Christussen en valsche profeten opstaan
en zullen groote teekenen en wonderheden doen,
alzo dat zij
(indien het mogelijk ware)
ook de uitverkorenen zouden verleiden.
- 25 Zie,
ik heb *het* u voorzegd.
- 26 Zoo zij dan tot u zullen zeggen:
zie,
hij is in de binnenkameren,
gelooft het niet.
- 27 Want gelijk de bliksem uitgaat van het Oosten
en schijnt tot het Westen,

alzóó zal ook de toekomst van den Zoon des menschen wezen.
28 Want alwaar het doode lichaam zal zijn,
daar zullen de arenden vergaderd worden.

Het teeken van den Menschenzoon:

29 En terstond na de verdrukking dier dagen
zal de zon verduisterd worden
en de maan zal haar schijnsel niet geven
en de sterren zullen van den hemel vallen
en de krachten der hemelen zullen bewogen worden.
30 En alsdan zal in den hemel verschijnen het teeken
van den Zoon des menschen,
en dan zullen alle de geslachten der aarde weenen
en zullen den Zoon des menschen zien,
komende op de wolken des hemels
met groote kracht en heerlijkheid.
31 En Hij zal Zijne Engelen uitzenden
met eene bazuin van groot geluid
en zij zullen zijne uitverkorenen bijéénvergaderen
uit de vier winden,
van *het ééne* uiterste der hemelen
tot *het andere* uiterste derzelve.
32 En leert van den vijgeboom deze gelijkenis:
wanneer zijn tak nu teér wordt
en de bladeren uitspruiten,
zoo weet gij dat de zomer nabij is:
33 alzóó ook gijlieden,
wanneer gij alle deze dingen zult zien,
zoo weet dat *het* nabij is
voor de deur.
34 Voorwaar ik zegge u,
dat dit geslacht zal geenszins voorbijgaan,
totdat alle deze dingen zullen geschied zijn.
35 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan,
maar Mijne woorden zullen geenszins voorbijgaan.
36 Doch van die dag en die ure weet niemand,
ook niet de Engelen der hemelen,
dan Mijn Vader alleen.
37 En gelijk de dagen van Noach *waren*,
alzóó zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen.
38 Want gelijk zij waren in de dagen vóór den zondvloed,
etende
en drinkende,
trouwende
en ten huwelijk uitgevende,
tot den dag toe op welken Noach in de ark ging,
39 en bekenden het niet,
totdat de zondvloed kwam
en hen allen wegnam;
alzóó zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen.
40 Alsdan zullen er twee op den akker zijn:
de één zal aangenomen
en de ander zal verlaten worden;
41 daar zullen twee *vrouwen* malen in den molen:
de één zal aangenomen
en de andere zal verlaten worden.
42 Waakt dan,
want gij weet niet in welke ure uw Heere komen zal.

43 Maar weet dit,
dat zoo de heer des huizes geweten had
in welke nachtwaak de dief komen zoude,
hij zoude gewaakt hebben
en zoude zijn huis niet hebben laten doorgraven.

44 Daarom zijt ook gij bereid;
want in welke ure gij het niet meent,
zal de Zoon des menschen komen.

45 Wie is dan de getrouwe en voorzichtige dienstknecht,
denwelken zijn heer over zijnen dienstboden gesteld heeft
om hunlieden *hun* voedsel te geven ter rechter tijd?

46 Zalig is die dienstknecht,
welken zijn heer komende zal vinden alzóó doende.

47 Voorwaar,
Ik zeg u,
dat hij hem zal zetten over alle zijne goederen.

48 Maar zoo die kwade dienstknecht
in zijn hart zoude zeggen:
'Mijn heer vertoeft te komen',
49 en zoude beginnen *zijne* mededienstknechten te slaan
en te eten
en te drinken met de dronkaards:

50 zoo zal de heer dezès dienstknechts komen
ten dage op welken hij *hem* niet verwacht,
en ter ure, die hij niet weet,

51 en zal hem afscheiden
en zijn deel zetten met de geveinsden:
dáár zal weening zijn
en knersing der tanden.

25

Gelijkenis der wijze en dwaze maagden:

1 Alsdan zal het Koninkrijk der hemelen zijn gelijk tien maagden,
welke hare lampen namen
en gingen uit,
den bruidegom tegemoet.

2 En vijf van haar waren wijze
en vijf dwaze.

3 Die dwaas *waren*, hare lampen nemende,
namen geen olie met zich;
4 maar de wijze namen olie in hare vaten met hare lampen.

5 Als nu de bruidegom vertoefde,
werden zij allen sluimerig
en vielen in slaap.

6 En te middernacht geschiedde er een geroep:
'Zie,
de bruidegom komt,
gaat uit hem tegemoet.'

7 Toen stonden alle die maagden op
en bereidden hare lampen.

8 En de dwaze zeiden tot de wijze:
"Geeft ons van uwe olie:
want onze lampen gaan uit."

9 Doch de wijze antwoordden,
zeggende:
'*Geenszins*, opdat er misschien voor ons
en voor u niet genoeg zij:

- maar gaat liever tot de verkoopers
en koopt voor uzelve.'
- 10 Als zij nu henengingen om te koopen,
kwam de bruidegom;
en die gereed *waren*,
gingen met hem in tot de bruiloft,
en de deur werd gesloten.
- 11 Daarna kwamen ook de andere maagden,
zeggende:
'Heere, Heere, doe ons open.'
- 12 En hij antwoordende zeide:
'Voorwaar zeg ik u,
ik ken u niet.'
- 13 Zoo waakt dan,
want gij weet den dag niet
noch de ure,
in dewelke de Zoon des menschen komen zal.

Gelijkenis der talenten:

- 14 Want *het is* gelijk een mensch,
die buitenslands reizende zijne dienstknechten riep,
en gaf hun zijne goederen over;
- 15 en den éénen gaf hij vijf talenten
en den anderen twee
en den derden één,
een iegelijk naar zijn vermogen,
en verreisde terstond.
- 16 Die nu de vijf talenten ontvangen had,
ging henen
en handelde daarmede
en won andere vijf talenten.
- 17 Desgelijks ook die de twee *ontvangen had*,
die won ook andere twee.
- 18 Maar die het ééne ontvangen had,
ging henen
en groef in de aarde
en verborg het geld zijns heeren.
- 19 En na eenen langen tijd kwam de heer van die dienstknechten
en hield rekening met hen.
- 20 En die de vijf talenten ontvangen had,
kwam
en bracht tot hem andere vijf talenten,
zeggende:
'Heere, vijf talenten hebt gij mij gegeven;
zie,
andere vijf talenten heb ik boven dezelve gewonnen.'
- 21 En zijn heer zeide tot hem:
'Wèl, gij goede en getrouwe dienstknecht,
over weinig zijt gij getrouw geweest,
over veel zal ik u zetten:
ga in in de vreugde uws heeren.'
- 22 En die de twee talenten ontvangen had,
kwam óók tot hem,
en zeide:
'Heere, twee talenten hebt gij mij gegeven;
zie,
andere twee talenten heb ik boven dezelve gewonnen.'
- 23 Zijn heer zeide tot hem:

- 'Wèl, gij goede en getrouwe dienstknecht,
over weinig zijt gij getrouw geweest,
over veel zal ik u zetten:
ga in in de vreugde uws heeren.'
- 24 Maar die het ééne talent ontvangen had,
kwam óók
en zeide:
'Heere: ik kende u,
dat gij een hard mensch zijt,
maaiende waar gij niet gezaaid hebt,
en vergaderende van daar, *waar* gij niet gestrooid hebt;
- 25 en bevreesd zijnde ben ik henengegaan
en heb uw talent verborgen in de aarde:
zie,
gij hebt het uwe.'
- 26 Maar zijn heer antwoordende zeide tot hem:
'Gij booze en luie dienstknecht,
gij wist,
dat ik maai waar ik niet gezaaid heb,
en van daar vergader waar ik niet gestrooid heb:
- 27 zoo moest gij dan mijn geld bij de wisselaren gedaan hebben,
en ik komende zoude het mijne wedergenomen hebben met woeker.
- 28 Neemt dan van hem het talent weg
en geeft het dengene, die de tien talenten heeft.
- 29 Want een iegelijk die heeft,
dien zal gegeven worden,
en hij zal overvloedig hebben;
maar van dengene die niet heeft,
van dien zal genomen worden ook wat hij heeft.
- 30 En werpt den onnutten dienstknecht uit in de buitenste duisternis;
dáár zal weening zijn en knersing der tanden.'

Het oordeel:

- 31 En wanneer de Zoon des menschen komen zal in Zijne heerlijkheid
en alle de heilige Engelen met hem,
dan zal Hij zitten op den troon Zijner heerlijkheid;
- 32 en vóór Hem zullen alle de volkeren vergaderd worden,
en Hij zal ze van elkander scheiden,
gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt;
- 33 en Hij zal de schapen tot Zijne rechterhand zetten,
maar de bokken tot Zijne linkerhand.
- 34 Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen,
die tot Zijne rechterhand zijn:
'Komt gij gezegenden Mijns Vaders,
beërft het Koninkrijk,
't welk u bereid is van de grondlegging der wereld;
- 35 want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven,
Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven,
Ik was een vreemdeling en gij hebt Mij geherbergd,
- 36 Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed,
Ik ben krank geweest en gij hebt Mij bezocht,
Ik was in de gevangenis en gij zijt tot Mij gekomen.'
- 37 Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden,
zeggende:
'Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien en gespijzigd,
of dorstig en te drinken gegeven?
- 38 En wanneer hebben wij U een vreemdeling gezien en geherbergd,
of naakt en gekleed?

39 En wanneer hebben wij U krank gezien of in de gevangenis, en zijn tot U gekomen?
 40 En de koning zal antwoorden
 en tot hen zeggen:
 'Voorwaar zeg Ik u,
 voor zooveel gij *dit* één van deze Mijne minste broeders gedaan hebt,
 zoo hebt gij *dat* Mij gedaan.'

41 Dan zal Hij zeggen ook tot degenen, die ter linkerhand zijn:
 'Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur,
 hetwelk den duivel en zijne engelen bereid is;
 42 want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij niet te eten gegeven,
Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij niet te drinken gegeven,
 43 Ik was een vreemdeling en gij hebt Mij niet geherbergd,
 naakt en gij hebt Mij niet gekleed,
 krank en in de gevangenis en gij hebt Mij niet bezocht.'

44 Dan zullen ook dezen Hem antwoorden,
 zeggende:
 'Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien,
 of dorstig,
 of een vreemdeling,
 of naakt
 of krank,
 of in de gevangenis
 en hebben u niet gediend?'

45 Dan zal Hij hun antwoorden
 en zeggen:
 'Voorwaar, zeg Ik u,
 voor zooveel gij *dit* één van deze minsten niet gedaan hebt,
 zoo hebt gij het Mij óók niet gedaan.'

46 En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn,
 maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven."

26

Jezus' dood besloten:

1 En het is geschied als Jezus alle deze woorden geëindigd had,
 dat Hij tot Zijne discipelen zeide:
 2 "Gij weet, dat na twee dagen het Pascha is,
 en de Zoon des menschen zal overgeleverd worden
 om gekruisigd te worden."
 3 Toen vergaderden de Overpriesters
 en de Schriftgeleerden
 en de Ouderlingen des volks
 in de zaal des Hoogepriesters,
 die genaamd was Kajafas,
 4 en beraadslaagden te zamen,
 dat zij Jezus met listigheid vangen en dooden zouden.
 5 Doch zij zeiden:
 "Niet op het feest,
 opdat er geen oproer worde onder het volk."

De zalving te Bethanië:

6 Als nu Jezus te Bethanië was,
 ten huize van Simon den melaatsche,
 7 kwam tot Hem eene vrouw,
 hebbende eene albasten flesch
 met zeer kostelijke zalf,
 en goot ze uit op Zijn hoofd,
 daar Hij aan *tafel* zat.

8 En Zijne discipelen *dat* ziende,
namen het zeer kwalijk,
zeggende:
"Waartoe dit verlies?
9 Want deze zelf had duur kunnen verkocht
en *de penningen* den armen gegeven worden."
10 Maar Jezus *zulks* verstaande,
zeide tot hen:
"Waarom doet gij deze vrouw moeite aan?
Want zij heeft een goed werk aan Mij gewrocht.
11 Want de armen hebt gij altijd met u,
maar Mij hebt gij niet altijd.
12 Want als zij deze zelf op Mijn lichaam gegoten heeft,
zoo heeft zij het gedaan tot *eene voorbereiding van* Mijne begrafenis.
13 Voorwaar zeg Ik u,
alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de geheele wereld,
daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden
van hetgeen zij gedaan heeft."

Het verraad van Judas:

14 Toen ging een van de twaalve,
genaamd Judas Iskariot,
tot de Overpriesters,
15 en zeide:
"Wat wilt gij mij geven,
en ik zal Hem u overleveren?"
En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren *penningen*.
16 En van toen af zocht hij gelegenheid,
dat hij Hem overleveren mocht.

De voorbereiding voor den Paaschmaaltijd:

17 En op den eersten *dag* der ongehevelde *brooden*
kwamen de discipelen tot Jezus,
zeggende tot Hem:
"Waar wilt gij,
dat wij, dat wij U bereiden het Pascha te eten?"
18 En Hij zeide:
"Gaat henen in de stad tot zulk eenen,
en zegt hem:
'De Meester zegt:
"Mijn tijd is nabij,
Ik zal bij u het Pascha houden met Mijne discipelen.'"
19 En de discipelen deden gelijk Jezus hun bevolen had,
en bereidden het Pascha.

Judas ontmaskerd:

20 En als het avond geworden was,
zat Hij aan met de twaalve.
21 En toen zij aten,
zeide hij:
"Voorwaar Ik zeg u,
dat één van u Mij zal verraden."
22 En zij zeer bedroefd geworden zijnde,
begon een iegelijk van Hem tot Hem te zeggen:
"Ben ik het, Heere?"
23 En Hij antwoordende zeide:
"Die de hand met Mij in den schotel indoopt,
die zal Mij verraden.

- 24 De Zoon des menschen gaat wel henen gelijk van Hem geschreven is,
maar wee dien mensch,
door welken de Zoon des menschen verraden wordt:
het ware hem goed,
zoo die mensch niet geboren ware geweest."
- 25 En Judas, die Hem verried
antwoordde,
en zeide:
"Ben ik het, Rabbi?"
Hij zeide tot hem:
"Gij hebt het gezegd."

Instelling van het Avondmaal:

- 26 En als zij aten,
nam Jezus het brood,
en gezegend hebbende
brak Hij het
en gaf het den discipelen,
en zeide:
"Neeemt,
eet,
dat is Mijn lichaam."
- 27 En Hij nam den drinkbeker,
en gedankt hebbende gaf hun *dien*,
zeggende:
"Drinkt allen daaruit;
28 want dat is Mijn bloed,
het *bloed* des Nieuwen Testaments,
hetwelk voor velen vergoten wordt
tot vergeving der zonden.
- 29 En Ik zeg u,
dat Ik van nu aan niet zal drinken van deze vrucht des wijnstoks,
tot op dien dag,
wanneer Ik met u dezelve nieuw zal drinken in het Koninkrijk Mijns Vaders."
- 30 En als zij den lofzang gezongen hadden,
gingen zij uit naar den Olijfberg.

Petrus' verloochening voorspeld:

- 31 Toen zeide Jezus tot hen:
"Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in dezen nacht;
want daar is geschreven:
'Ik zal den Herder slaan
en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.'
- 32 Maar nadat Ik zal opgestaan zijn,
zal Ik u voorgaan naar Galiléa."
- 33 Doch Petrus antwoordende zeide tot Hem:
"Al werden zij ook allen aan U geërgerd,
ik zal nimmermeer geërgerd worden."
- 34 Jezus zeide tot hem:
"Voorwaar Ik zeg u,
dat gij in dezen zelfden nacht,
eer de haan gekraaid zal hebben,
Mij driemaal zult verloochenen."
- 35 Petrus zeide tot Hem:
"Al moest ik ook met U sterven,
zoo zal ik U geenszins verloochenen."
Desgelijks zeiden ook alle de discipelen.

De gebedsstrijd in Gethsémané:

- 36 Toen ging Jezus met hen in eene plaats,
genaamd Gethsémané,
en zeide tot de discipelen:
"Zit hier neder,
totdat Ik henenga
en aldaar zal gebeden hebben."
- 37 En met zich nemende Petrus
en de twee zonen van Zebedeüs,
begon Hij droevig en zeer beangst te worden.
- 38 Toen zeide Hij tot hen:
"Mijne ziel is geheel bedroefd tot den dood toe:
blijft hier
en waakt met Mij."
- 39 En een weinig voortgegaan zijnde
viel Hij op Zijn aangezicht,
biddende
en zeggende:
"Mijn Vader,
indien het mogelijk is,
laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan;
doch niet gelijk Ik wil,
maar gelijk Gij wilt."
- 40 En Hij kwam tot de discipelen
en vond hen slapende,
en zeide tot Petrus:
"Kunt gijlieden dan niet één uur met Mij waken?"
- 41 Waakt en bidt,
opdat gij niet in verzoeking komt:
de geest is wel gewillig,
maar het vleesch is zwak."
- 42 Wederom ten tweeden male henengaande bad Hij,
zeggende:
"Mijn Vader,
indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan,
tenzij dat Ik hem drinke,
Uw wil geschiede."
- 43 En komende bij hen,
vond Hij hen wederom slapende;
want hunne oogen waren bezwaard.
- 44 En hen latende ging Hij wederom henen
en bad ten derden male,
zeggende dezelfde woorden.
- 45 Toen kwam Hij tot Zijne discipelen
en zeide tot hen:
"Slaapt nu voort
en rust;
zie,
de ure is nabij gekomen
en de Zoon des menschen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.
- 46 Staat op,
laat ons gaan:
zie,
hij is nabij,
die Mij verraadt."

De gevangenneming:

- 47 En als Hij nog sprak,

zie,
 Judas, een van de twaalve,
 kwam
 en met hem een groote schare met zwaarden en stokken,
gezonden van de Overpriesteren en Ouderlingen des volks.
 48 En die Hem verried had hun een teeken gegeven,
 zeggende:
 "Dien ik zal kussen,
Die is het:
 grijpt Hem."
 49 En terstond komende tot Jezus,
 zeide hij:
 "Wees gegroet, Rabbi";
 en hij kustte Hem.
 50 Maar Jezus zeide tot hem:
 "Vriend,
 waartoe zijt gij hier?"
 Toen kwamen zij toe
 en sloegen de handen aan Jezus
 en grepen Hem.
 51 En zie,
 een van degenen, die met Jezus waren,
 de hand uitstekende,
 trok zijn zwaard uit
 en slaande den dienstknecht des hoogepriesters,
 hieuw zijn oor af.
 52 Toen zeide Jezus tot hem:
 "Keer uw zwaard weder in zijne plaats;
 want allen, die het zwaard nemen,
 zullen door het zwaard vergaan.
 53 Of meent gij,
 dat ik Mijnen Vader nu niet kan bidden,
 en Hij zal Mij meer dan twaalf legioenen Engelen bijzetten?"
 54 Hoe zoude dan de Schriften vervuld worden,
die zeggen dat het alzóó geschieden moet?"
 55 Terzelfder ure sprak Jezus tot de scharen:
 "Gij zijt uitgegaan als tegen eenen moordenaar,
 met zwaarden en stokken
 om Mij te vangen:
 dagelijks zat Ik bij u,
 leerende in den tempel,
 en gij hebt Mij niet gegrepen;
 56 doch dit alles is geschied,
 opdat de Schriften der profeten zouden vervuld worden."
 Toen vluchtten alle de discipelen,
Hem verlatende.

Voor Kajafas:

57 Die nu Jezus gevangen hadden,
 leidden Hem henen tot Kajafas den Hoogepriester,
 alwaar de Schriftgeleerden en Ouderlingen vergaderd waren.
 58 En Petrus volgde Hem van verre tot aan de zaal des Hoogepriesters,
 en binnengegaan zijnde zat hij bij de dienaren
 om het einde te zien.
 59 En de Overpriesteren en de Ouderlingen en de geheele groote Raad
 zochten valsche getuigenis tegen Jezus,
 opdat zij hem dooden mochten,
 en vonden niet;

60 en hoewel daar vele valsche getuigen toegekomen waren,
zoo vonden zij *toch* niet.

61 Maar ten laatste kwamen twee valsche getuigen
en zeiden:
"Deze heeft gezegd:
Ik kan den tempel Gods afbreken
en in drie dagen denzelven opbouwen."
62 En de Hoogepriester opstaande
zeide tot Hem:
"Antwoordt gij niets?
Wat getuigen dezen tegen u?"

63 Doch Jezus zweeg stil.
En de Hoogepriester antwoordende zeide tot Hem:
"Ik bezweer U bij den levenden God,
dat Gij ons zegt,
of Gij zijt de Christus,
de Zoon Gods?"

64 Jezus zeide tot hem:
"Gij hebt het gezegd.
Doch Ik zeg ulieden,
van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen
zittende ter rechterhand der kracht Gods,
en komende op de wolken des hemels."

65 Toen verscheurde de Hoogepriester zijne kleederen,
zeggende:
"Hij heeft God gelasterd
wat hebben wij nog getuigen van noode?
Zie,
nu hebt gij Zijne Godslastering gehoord;
wat dunkt ulieden?"

66 En zij antwoordende zeiden:
"Hij is des doods schuldig."

67 Toen spuwden zij in Zijn aangezicht
en sloegen Hem met vuisten;
68 en anderen gaven Hem kinnebakslagen,
zeggende:
"Profeteer ons, Christus,
wie is het die U geslagen heeft?"

De verloochening van Petrus:

69 En Petrus zat buiten in de zaal;
en eene dienstmaagd kwam tot hem,
zeggende:
"Gij waart óók met Jezus den Galileër."

70 Maar hij loochende het voor allen,
zeggende:
"Ik weet niet wat gij zegt."

71 En als hij naar de voorpoort uitging,
zag hem eene andere dienstmaagd
en zeide tot degenen, die aldaar waren:
"Deze was óók met Jezus den Nazarener."

72 En hij loochende het wederom met eenen eed,
zeggende: "Ik ken den mensch niet."

73 En een weinig daarna,
die daar stonden bijkomende
zeiden tot Petrus:
"Waarlijk, gij zijt óók van die,
want uwe spraak maakt u openbaar."

- 74 Toen begon hij *zich* te vervloeken en te zweren:
"Ik ken den mensch niet."
75 En terstond kraaide de haan;
en Petrus werd indachtig aan het woord van Jezus,
die tot Hem gezegd had:
"Eer de haan gekraaid zal hebben,
zult gij Mij driemaal verloochenen."
En naar buiten gaande
weende hij bitterlijk.

27

Jezus weggeleid:

- 1 Als het nu morgenstond geworden was,
hebben alle de Overpriesters en de Ouderlingen des volks
te zamen raad genomen tegen Jezus,
dat zij Hem dooden zouden;
2 en Hem gebonden hebbende,
leidden zij Hem weg
en gaven Hem over aan Pontius Pilatus den Stadhouder.

Het einde van Judas:

- 3 Toen heeft Judas,
die Hem verraden had,
ziende dat Hij veroordeeld was,
berouw gehad
en heeft de dertig zilveren *penningen*
den Overpriesteren en den Ouderlingen wedergebracht,
4 zeggende:
"Ik heb gezondigd,
verradende het onschuldig bloed."
Maar zij zeiden:
"Wat gaat ons dat aan?
Gij moogt toezien."
5 En als hij de zilveren *penningen* in den tempel geworpen had,
vertrok hij,
en henengaande verworgde zichzelf.
6 En de Overpriesters de zilveren *penningen* nemende,
zeiden:
"Het is niet geoorloofd ze in de offerkist te leggen,
dewijl het een prijs des bloeds is."
7 En te zamen raad genomen hebbende,
kochten zij daarmede den akker des pottebakkers,
tot eene begrafenis voor de vreemdelingen.
8 Daarom is die akker genaamd de akker des bloeds
tot op den huidigen dag.
9 Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken is door den Profeet Jeremia,
zeggende:
"En zij hebben de dertig zilveren *penningen* genomen,
de waarde van den gewaardeerde van de kinderen Israëls,
denwelken zij gewaardeerd hebben,
10 en hebben dezelve gegeven voor den akker des pottebakkers;
volgens 't geen mij de HEERE bevolen heeft."

Voor Pilatus:

- 11 En Jezus stond voor den Stadhouder;
en de Stadhouder vraagde Hem,
zeggende:

- "Zijt gij de Koning der Joden?"
En Jezus zeide hem:
"Gij zegt het."
- 12 En als Hij van de Overpriesters en de Ouderlingen beschuldigd werd,
antwoordde Hij niets.
- 13 Toen zeide Pilatus tot Hem:
"Hoort gij niet hoevele *zaken* zij tegen U getuigen?"
- 14 Maar Hij antwoordde hem niet op een éénig woord,
alzo dat de Stadhouder zich zeer verwonderde.
- 15 En op het feest was de Stadhouder gewoon
het volk eenen gevangene los te laten,
welken zij wilden.
- 16 En zij hadden toen eenen welbekenden gevangene,
genaamd Barabbas.
- 17 Als zij dan vergaderd waren,
zeide Pilatus tot hen:
"Welken wilt gij,
dat ik u zal loslaten,
Barabbas of Jezus,
die genaamd wordt Christus."
- 18 Want hij wist,
dat zij Hem door nijdigheid overgeleverd hadden.
- 19 En als hij op den rechterstoel zat,
zoo heeft zijne huisvrouw tot hem gezonden,
zeggende:
"Heb *toch* niets te doen met dien Rechtvaardige,
want ik heb heden veel geleden in den droom om Zijnentwil."
- 20 Maar de Overpriesters en de Ouderlingen hebben de scharen aangeraden,
dat zij zouden Barabbas begeeren
en Jezus dooden.
- 21 En de Stadhouder antwoordende zeide tot hen:
"Welken van deze twee wilt gij,
dat ik u zal loslaten?"
En zij zeiden:
"Barabbas."
- 22 Pilatus zeide tot hen:
"Wat zal ik doen *met* Jezus,
die genaamd wordt Christus?"
Zij zeiden allen tot hem:
"Laat Hem gekruisigd worden."
- 23 Doch de Stadhouder zeide:
"Wat heeft Hij dan kwaads gedaan?"
En zij riepen te meer,
zeggende:
"Laat Hem gekruisigd worden."
- 24 Als nu Pilatus zag,
dat hij niets vorderde,
maar veel meer *dat* er oproer werd,
nam hij water
en wiesch de handen voor de schare,
zeggende:
"Ik ben onschuldig aan het bloed dezès rechtvaardigen:
gijlieden moogt toezien."
- 25 En het volk antwoordende zeide:
"Zijn bloed *kome* over ons en over onze kinderen."
- 26 Toen liet hij hun Barabbas los,
maar Jezus gegeeseld hebbende,
gaf hij Hem over om gekruisigd te worden.

Jesus bespot en weggeleid:

- 27 Toen namen de krijgsknechten des Stadhouders Jezus met zich in het rechthuis
en vergaderden over hem de gansche bende.
- 28 En als zij Hem ontkleed hadden,
deden zij Hem eenen purperen mantel om;
- 29 en eene kroon van doornen gevlochten hebbende,
zetten zij *die* op Zijn hoofd
en eenen rietstok in Zijne rechterhand;
en vallende op hunne knieën voor Hem,
bespotten zij Hem,
zeggende:
"Wees gegroet gij koning der Joden";
- 30 en op Hem gespuwd hebbende,
namen zij den rietstok
en sloegen op Zijn hoofd.
- 31 En toen zij Hem bespot hadden,
deden zij Hem den mantel af
en deden Hem Zijne kleederen aan
en leidden Hem henen om te kruisigen.
- 32 En uitgaande vonden zij eenen man van Cyrene,
met name Simon;
dezen dwongen zij,
dat hij Zijn kruis droeg.

De kruisiging:

- 33 En gekomen zijnde tot de plaats genaamd Golgotha,
welke is gezegd Hoofdschedelplaats,
- 34 gaven zij Hem te drinken edik met gal gemengd;
en als Hij *dien* geproefd had,
wilde Hij niet drinken.
- 35 Toen zij nu Hem gekruisigd hadden,
verdeelden zij Zijne kleederen,
het lot werpende;
opdat vervuld zoude worden hetgeen gezegd is door den Profheet:
"Zij hebben Mijne kleederen onder zich verdeeld
en hebben het lot over Mijne kleeding geworpen."
- 36 En zij nederzittende
bewaarden Hem aldaar.
- 37 En zij stelden boven Zijn hoofd Zijne beschuldiging geschreven:
"DEZE IS JEZUS DE KONING DER JODEN."
- 38 Toen werden met hem twee moordenaars gekruisigd,
één ter rechter- en één ter linker-zijde.

Aan het kruis:

- 39 En die voorbijgingen lasterden Hem,
schuddende hunne hoofden
- 40 en zeggende:
"Gij Die den tempel afbreekt
en in drie dagen opbouwt,
verlos Uzelven;
indien Gij de Zoon Gods zijt,
zoo kom af van het kruis."
- 41 En desgelijks ook de Overpriesters
en de Schriftgeleerden
en de Ouderlingen
en Farizeërs Hem bespottende,
zeiden:

42 "Anderen heeft Hij verlost,
Hij kan Zichzelven niet verlossen;
indien Hij de Koning Israëls is,
dat Hij nu afkome van het kruis,
en wij zullen Hem gelooven.

43 Hij heeft op God vertrouwd:
dat Hij Hem nu verlosse,
indien Hij Hem *wèl* wil;
want Hij heeft gezegd:
'Ik ben Gods Zoon'."

44 En hetzelfde verweten Hem ook de moordenaars,
die met Hem gekruisigd waren.

45 En van de zesde ure aan werd er duisternis over de geheele aarde
tot de negende ure toe.

46 En omtrent de negende ure riep Jezus met eene groote stem,
zeggende:
"Elí, Elí, lama sabachtani",
dat is:
"Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten."

47 En sommigen van die daar stonden *zulks* hoorende,
zeiden:
"Deze roept Elía."

48 En terstond een van hen *toeloopende*
nam een spons,
en die met edik gevuld hebbende
stak ze op eenen rietstok,
en gaf Hem te drinken.

49 Doch de anderen zeiden:
"Houdt op,
laat ons zien,
of Elia komt om Hem te verlossen."

50 En Jezus wederom met eene groote stem roepende,
gaf den geest.

51 En zie,
het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën,
van boven tot beneden,
en de aarde beefde,
en de steenrotsen scheurden,

52 en de graven werden geopend,
en vele lichamen der heiligen,
die ontslapen waren werden opgewekt;

53 en uit de graven uitgegaan zijnde na Zijne opstanding,
kwamen zij in de heilige stad
en zijn velen verschenen.

54 En de hoofdman over honderd
en die met hem Jezus bewaarden,
ziende de aardbeving
en de dingen, die geschied waren,
werden zeer bevreesd,
zeggende:
"Waarlijk, Deze was Gods Zoon."

55 En aldaar waren vele vrouwen van verre aanschouwende,
die Jezus gevolgd waren van Galiléa
om Hem te dienen;

56 onder dewelke was Maria Magdalena,
en Maria de moeder van Jacobus en Joses,
en de moeder der zonen van Zebedeüs.

De begrafenis:

- 57 En als het avond geworden was,
kwam een rijk man van Arimathéa,
met name Jozef,
die ook zelf een discipel van Jezus was;
- 58 deze kwam tot Pilatus
en begeerde het Lichaam van Jezus.
Toen beval Pilatus,
dat *hem* het Lichaam gegeven zoude worden.
- 59 En Jozef het Lichaam nemende,
wond hetzelve in een zuiver fijn lijnwaad,
60 en leide dat in Zijn nieuw graf,
hetwelk hij in eene steenrots uitgehouwen had;
en eenen grooten steen *tegen* de deur des grafs gewenteld hebbende,
ging hij weg.
- 61 En aldaar was Maria Magdalena
en de andere Maria,
zittende tegenover het graf.

Het graf verzegeld:

- 62 Des anderen daags nu,
welke is na de voorbereiding,
vergaderden de Overpriesters en de Farizeërs tot Pilatus,
63 zeggende:
"Heere, wij zijn indachtig,
dat deze verleider nog levende gezegd heeft:
'Na drie dagen zal Ik opstaan.'
- 64 Beveel dan,
dat het graf verzekerd worde tot den derden dag toe,
opdat Zijne discipelen misschien niet komen bij nacht
en stelen Hem
en zeggen tot het volk:
'Hij is opgestaan van de dooden':
en *zoo* zal de laatste dwaling erger zijn dan de eerste."
- 65 En Pilatus zeide tot hen:
"Gij hebt eene wacht
gaat henen,
verzekert het gelijk gij 't verstaat."
- 66 En zij henegaande
verzekerden het graf met den wacht,
den steen verzegeld hebbende.

28

De opstanding en de verschijning aan de vrouwen:

- 1 En laat *na* den sabbat,
als het begon te lichten tegen den eersten *dag* der week,
kwam Maria Magdalena en de andere Maria
om het graf te bezien.
- 2 En zie,
daar geschiedde eene groote aardbeving;
want een Engel des HEEREN nederdalende uit den hemel,
kwam toe
en wentelde den steen af van de deur
en zat op denzelven.
- 3 En zijn gedaante was gelijk een bliksem
en zijne kleeding wit gelijk de sneeuw.
- 4 En uit vrees van hem zijn de wachters zeer verschrikt geworden

- en werden als dooden.
- 5 Maar de Engel antwoordende zeide tot de vrouwen:
"Vreest gijlieden niet;
want ik weet,
dat gij zoekt Jezus,
Die gekruisigd was;
- 6 Hij is hier niet;
want Hij is opgestaan,
gelijk Hij gezegd heeft.
Komt herwaarts,
ziet de plaats,
waar de Heere gelegen heeft.
- 7 En gaat haastelijk henen
en zegt Zijnen discipelen,
dat Hij opgestaan is van de dooden;
en zie,
Hij gaat u vóór naar Galiléa;
dáár zult gij Hem zien.
Zie,
ik heb het ulieden gezegd."
- 8 En haastelijk uitgaande van het graf
met vreeze
en groote blijdschap,
liepen zij henen om *hetzelve* Zijnen discipelen te boodschappen.
- 9 En als zij henengingen om Zijnen discipelen te boodschappen,
zie
Jezus is haar ontmoet,
zeggende:
"Weest gegroet."
En zij tot Hem komende
grepen Zijne voeten
en aanbaden Hem.
- 10 Toen zeide Jezus tot haar:
"Vreest niet;
gaat henen,
boodschapt Mijnen broederen,
dat zij henengaan naar Galiléa,
en aldaar zullen zij Mij zien."

De gevluchte soldaten:

- 11 En als zij henengingen,
zie,
eenigen van de wacht kwamen in de stad
en boodschapten den Overpriesters alle de dingen,
die geschied waren.
- 12 En zij vergaderd zijnde met de Ouderlingen
en te zamen raad genomen hebbende,
gaven zij den krijgsknechten veel geld,
13 en zeiden:
"Zegt:
'Zijne discipelen zijn des nachts gekomen
en hebben Hem gestolen,
als wij sliepen.'
- 14 En indien zulks komt gehoord te worden van den Stadhouder,
wij zullen hem tevreden stellen,
en maken,
dat gij zonder zorg zijt."
- 15 En zij het geld genomen hebbende,

deden gelijk zij geleerd waren.
En dit woord is verbreed geworden bij de Joden
tot op den huidigen dag.

De opdracht aan de discipelen:

- 16 En de elf discipelen zijn henengegaan naar Galiléa,
naar den berg,
waar Jezus hen bescheiden had.
- 17 En als zij Hem zagen,
baden zij Hem aan;
doch sommigen twijfelden.
- 18 En Jezus bij hen komende
sprak tot hen
zeggende:
"Mij is gegeven alle macht
in hemel
en op aarde.
- 19 Gaat dan henen,
onderwijst alle de volkeren,
dezelve doopende
in den Naam des Vaders
en des Zoons
en des Heiligen Geestes,
leerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb.
- 20 En ziet,
Ik ben met ulieden
alle de dagen tot de voleinding der wereld."